Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 915 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 22 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1887 (Ն. Տ.) 3 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1887 — 8 ՃԷՄԱԶԻՎ, ԻՎՎԷԼ 1304

20 ՓԱՐԱ. (ՃՇՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՏԷՂ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂՎԻ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԻՐ
Գալատա, Նորատունկեան-խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ. (ՃՇՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ Հասցէի	Տարեկան	դահեկան արժէք	160
» »	Վեցամսեայ	» »	80
» »	Եռամսեայ	» »	40
Գաւառաց Հասցէի	Տարեկան	եւ տեղական	
Թղթատարով	տարեկան	» »	240
Գաւառաց Հասցէի	Վեցամսեայ	» »	120
Զատ տուփերը	տարեկան	Գրանց	56
» »	Վեցամսեայ	»	28

Դուրս զրկուած լրագրաց համար ծանրագին տարբերութեան վրայ է։ Խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Derbmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 22 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 1887

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԱԿՑՈՒԹԻՒՆ Գ. ԶԱՆԲՈՎԻ ՀԵՏ

Թէ չկրգրոյն Կ. Պոլսոյ Թղթակիցը կը պատմէ Գ. Զանբովի հետ ունեցած մէկ հանդիպումը։ Գուլկարաց ռուսոյսէր կուսակցութեան պարագլուխն քանի է։

«Ռուսիոյ նկատմամբ հետեւելի ընթացքս մասին իմ հակառակորդաց ակներեւ սխալն այն է որ չեն ըմբռնած Ռուսիոյ բուն դիտումներն և Գուլկարիոյ յանուկ պայմաններն։ Այս մասին երկար ասելիք է վերջ գոյացած եմ ողջամիտ համոզում մը։ Ձեմ պատկանիր այն դպրոցին որ կըսէ թէ քաղաքականութեան մէջ երախտագիտութիւն անիմաստ բառ մ'է։ Ընդհակառակն, կը հաւատամ թէ ազգ մը, ինչպէս անհատ մը, ինքզինք կը պատուէ։ չերբուանելով մարելած երախտեաց յիշատակն։ Եւ մի կարծէք թէ ըլլոր Գուլկարը սոսկալիստ են Ռուսիոյ։ Անհիմն է այդ կարծիքը։ Մեր Ժողովուրդ է նաեւ և օրինաւոր, և ասոնք են գործող կասկեր որովը պուլկար ազգը դասուած է Ռուսիոյ հետ։ Դիւրաւ չեն խզիր այդ կապերը։ Կրնէք թէ Սոպրանիէին ընթացքն ըստ հակառակը կը ցուցնէ։ Բայց լոկ երեւոյթ մ'է այդ։ յորմէ դիւրաւ կը խաբուին Արեւմուտքը։ որոց մէջ ազատութեան երկրաբանական վայելում մը, գաղափարակութեան ընդհանրացումն և բարձրերն իսկ արմատս կիջնեն։ որ ընտրութիւնք ըստ մեծի մասին էրօք կը ներկայացնեն ընտրողաց զգացումն։ Այդպէս չէ Գուլկարիոյ մէջ, ուր վերջին ընտրութիւնք կատարեցան բռնի զօրութեան և վարչական ճնշման ներքեւ։

«Իմ հակառակորդքս, եթէ մոռնէին եւրոպական աշխարհավարութեան ընդհանուր վիճակին վրայ, պիտի տեսնէին թէ ո՛չ մէկ Տէրութիւն տրամադիր է զենքի դիմել Թրոլ չտալու համար որ Ռուսիա դրաւէ Գուլկարիոյ մէջ այն դիրքը զոր Եւրոպա լուռելեան ճանչած է։ Ուստի, առ մեր Բարերարն երախտագիտական զգացումէ զատ, մեր բացայայտ շահն էր լաւ յարաբերութիւններ տածել Ռուսիոյ հետ և արդար դանդատի առիթ չտալ նմա։ Ասոնք կը հետեւի՞ մինթէ որ Գուլկարիան ռուսական նահանգ մ'ընել կուզուի, և թէ ես գործակցիս եմ այդպիսի ձեռնարկութեան մը։ Ո՛չ։ բոլոր ոյժովս կը բողոքեմ այդ ծիծաղելի ամբաստանութեան դէմ։ Համոզուած եմ թէ այդ չէ՛ Ռուսիոյ խորհուրդն, և իմ մասս, չպիտի մասնակցիմ այդպիսի խորհրդի մը իրագործման։ Ճշմարտութիւն է թէ մեր հակառակորդներն են որ, վիրաւորելով զՌուսիա, և Ռուսիոյ թշնամեաց գիրկը նետուելով, պէտք եղածն անգիտակցաբար կրնան Գուլկարիան ռուսական նահանգ մը դարձնելու համար։ Իսկ մեր քաղաքականութիւն կապահովիր մեր դիրքն։ Ռուսիոյ հետ ունեցած մէկ հանդիպումը։ Գուլկարաց ռուսոյսէր կուսակցութեան պարագլուխն քանի է։

«Ռուսիոյ նկատմամբ հետեւելի ընթացքս մասին իմ հակառակորդաց ակներեւ սխալն այն է որ չեն ըմբռնած Ռուսիոյ բուն դիտումներն և Գուլկարիոյ յանուկ պայմաններն։ Այս մասին երկար ասելիք է վերջ գոյացուցած եմ ողջամիտ համոզում մը։ Ձեմ պատկանիր այն դպրոցին որ կըսէ թէ քաղաքականութեան մէջ երախտագիտութիւն անիմաստ բառ մ'է։ Ընդհակառակն, կը հաւատամ թէ ազգ մը, ինչպէս անհատ մը, ինքզինք կը պատուէ։ չերբուանելով մարելած երախտեաց յիշատակն։ Եւ մի կարծէք թէ բոլոր Գուլկարը սոսկալիստ են Ռուսիոյ։ Անհիմն է այդ կարծիքը։ Մեր Ժողովուրդ է նաեւ և օրինաւոր, և ասոնք են գործող կասկեր որովը պուլկար ազգը դասուած է Ռուսիոյ հետ։ Դիւրաւ չեն խզիր այդ կապերը։ Կրնէք թէ Սոպրանիէին ընթացքն ըստ հակառակը կը ցուցնէ։ Բայց լոկ երեւոյթ մ'է այդ։ յորմէ դիւրաւ կը խաբուին Արեւմուտքը։ որոց մէջ ազատութեան երկրաբանական վայելում մը, գաղափարակութեան ընդհանրացումն և բարձրերն իսկ արմատս կիջնեն։ որ ընտրութիւնք ըստ մեծի մասին էրօք կը ներկայացնեն ընտրողաց զգացումն։ Այդպէս չէ Գուլկարիոյ մէջ, ուր վերջին ընտրութիւնք կատարեցան բռնի զօրութեան և վարչական ճնշման ներքեւ։

«Իմ հակառակորդքս, եթէ մոռնէին եւրոպական աշխարհավարութեան ընդհանուր վիճակին վրայ, պիտի տեսնէին թէ ո՛չ մէկ Տէրութիւն տրամադիր է զենքի դիմել Թրոլ չտալու համար որ Ռուսիա դրաւէ Գուլկարիոյ մէջ այն դիրքը զոր Եւրոպա լուռելեան ճանչած է։ Ուստի, առ մեր Բարերարն երախտագիտական զգացումէ զատ, մեր բացայայտ շահն էր լաւ յարաբերութիւններ տածել Ռուսիոյ հետ և արդար դանդատի առիթ չտալ նմա։ Ասոնք կը հետեւի՞ մինթէ որ Գուլկարիան ռուսական նահանգ մ'ընել կուզուի, և թէ ես գործակցիս եմ այդպիսի ձեռնարկութեան մը։ Ո՛չ։ բոլոր ոյժովս կը բողոքեմ այդ ծիծաղելի ամբաստանութեան դէմ։ Համոզուած եմ թէ այդ չէ՛ Ռուսիոյ խորհուրդն, և իմ մասս, չպիտի մասնակցիմ այդպիսի խորհրդի մը իրագործման։ Ճշմարտութիւն է թէ մեր հակառակորդներն են որ, վիրաւորելով զՌուսիա, և Ռուսիոյ թշնամեաց գիրկը նետուելով, պէտք եղածն անգիտակցաբար կրնան Գուլկարիան ռուսական նահանգ մը դարձնելու համար։ Իսկ մեր քաղաքականութիւն կապահովիր մեր դիրքն։

Ռուսիոյ հետ ունեցած մէկ հանդիպումը։ Գուլկարաց ռուսոյսէր կուսակցութեան պարագլուխն քանի է։

«Ռուսիոյ նկատմամբ հետեւելի ընթացքս մասին իմ հակառակորդաց ակներեւ սխալն այն է որ չեն ըմբռնած Ռուսիոյ բուն դիտումներն և Գուլկարիոյ յանուկ պայմաններն։ Այս մասին երկար ասելիք է վերջ գոյացուցած եմ ողջամիտ համոզում մը։ Ձեմ պատկանիր այն դպրոցին որ կըսէ թէ քաղաքականութեան մէջ երախտագիտութիւն անիմաստ բառ մ'է։ Ընդհակառակն, կը հաւատամ թէ ազգ մը, ինչպէս անհատ մը, ինքզինք կը պատուէ։ չերբուանելով մարելած երախտեաց յիշատակն։ Եւ մի կարծէք թէ բոլոր Գուլկարը սոսկալիստ են Ռուսիոյ։ Անհիմն է այդ կարծիքը։ Մեր Ժողովուրդ է նաեւ և օրինաւոր, և ասոնք են գործող կասկեր որովը պուլկար ազգը դասուած է Ռուսիոյ հետ։ Դիւրաւ չեն խզիր այդ կապերը։ Կրնէք թէ Սոպրանիէին ընթացքն ըստ հակառակը կը ցուցնէ։ Բայց լոկ երեւոյթ մ'է այդ։ յորմէ դիւրաւ կը խաբուին Արեւմուտքը։ որոց մէջ ազատութեան երկրաբանական վայելում մը, գաղափարակութեան ընդհանրացումն և բարձրերն իսկ արմատս կիջնեն։ որ ընտրութիւնք ըստ մեծի մասին էրօք կը ներկայացնեն ընտրողաց զգացումն։ Այդպէս չէ Գուլկարիոյ մէջ, ուր վերջին ընտրութիւնք կատարեցան բռնի զօրութեան և վարչական ճնշման ներքեւ։

«Իմ հակառակորդքս, եթէ մոռնէին եւրոպական աշխարհավարութեան ընդհանուր վիճակին վրայ, պիտի տեսնէին թէ ո՛չ մէկ Տէրութիւն տրամադիր է զենքի դիմել Թրոլ չտալու համար որ Ռուսիա դրաւէ Գուլկարիոյ մէջ այն դիրքը զոր Եւրոպա լուռելեան ճանչած է։ Ուստի, առ մեր Բարերարն երախտագիտական զգացումէ զատ, մեր բացայայտ շահն էր լաւ յարաբերութիւններ տածել Ռուսիոյ հետ և արդար դանդատի առիթ չտալ նմա։ Ասոնք կը հետեւի՞ մինթէ որ Գուլկարիան ռուսական նահանգ մ'ընել կուզուի, և թէ ես գործակցիս եմ այդպիսի ձեռնարկութեան մը։ Ո՛չ։ բոլոր ոյժովս կը բողոքեմ այդ ծիծաղելի ամբաստանութեան դէմ։ Համոզուած եմ թէ այդ չէ՛ Ռուսիոյ խորհուրդն, և իմ մասս, չպիտի մասնակցիմ այդպիսի խորհրդի մը իրագործման։ Ճշմարտութիւն է թէ մեր հակառակորդներն են որ, վիրաւորելով զՌուսիա, և Ռուսիոյ թշնամեաց գիրկը նետուելով, պէտք եղածն անգիտակցաբար կրնան Գուլկարիան ռուսական նահանգ մը դարձնելու համար։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Կոմս Բ—ռ. — Խրիմ Պարերազմ. — Կարդինալ Բ. Ը Ալեքսանդր Գ. — Երեսուն Հազար. — Իրայոյ Աբեսալեան Խորհրդոյն Հարցը.

Կոմս Լուիճի Դորէլլի, անդամ Իտալիոյ Ծերակուտին, այս օրերս ուշադրաւ երկ մը հրատարակեց, Դարաւոր Խնդիրն Արեւելեայ և իր ծանր վիճակ անուամբ, որ եւրոպական մամլոյն առջեւ կարեւորութիւն ստացած է։ Կոմս Դորէլլի անդամ էր Բիէմոնդէի խորհրդարանին, երբ Կոմս Քաւուռ Վիբդոր Էմմանուէլի օրոյց մէկ մասը ղրկեց ի Խրիմ, Ռուսիոյ դէմ։ Հեղինակին նպատակն է համոզել Իտալացիները թէ ի՛նչպիսի վտանգներ կրնան ծագիլ Իտալիոյ համար՝ եթէ չարգիլուի Ռուսիոյ յառաջխաղացութիւնը։ Կատարեալ Բ. ի քաղաքականութիւնը պարզելով, Կոմս Դորէլլի կ'ապացուցանէ թէ, արդի պարագայից մէջ, Ռուսիոյ քաղաքականութիւնը ձեւեալ է մեծամասն կայսրութիւն քաղաքականութեան վրայ, որ 34 տարիներ ուրիշ բան չըրաւ բայց եթէ ամէն կողմէ ծաւալել Ռուսիոյ տիրապետութիւնն, ի վնաս մանաւանդ Դաղարաց։ Զօր. Քաւլպարսի պատգամաւորութիւնն ի Գուլկարիա ճիշտ նմանութիւնը էր նոյն միջոցներուն զորս Ռուսիա երբեմն գործածեց Խրիմի տիրելու և Պոլոնիա անդամահատելու համար։ «Ռուս քաղաքականութիւնն եղած է միշտ՝ վէճերը յարուցանել օտար երկրաց մէջ՝ միջամտութեան պատրուակ գտնելու համար, որպէս զի յետոյ պատրաստեն դերն առնու այդ երկրաց մէջ, և ի վերջոյ իւրացնէ զայնս։» Պատմութիւնն իրաւունք կուտայ Կոմսին։ 1762ին, դահակալութենէն անմիջապէս ետք, կատարեալ Զարուհին սկսաւ խուսափութիւններ գտնել ի Խրիմ, ուր յայժամ կը բնակէին Դադարը, ընդ օսմ. գերիշխանութեամբ։ Դադարը խաբուեցան Ռուսիոյ ընթացքին, ապստամբեցան Թուրքիոյ դէմ, և Ռուսիա փութաց պաշտպան կանգնել Դադարներուն։ Թուրքիա յաղթուեցաւ, հարկադրեցաւ Ռուսիոյ թողուլ քանի մը գաւառներ, և ճանչել Խրիմու ինքնութիւնը։ Բայց Դադարաց անկախութիւնն ուրիշ բան չեղաւ բայց եթէ պատրուակ մը իւրացնելու չքեղ և դարգացեալ երկիր մը։ Ռուսք 1783ին զօրք մուցուցին ի Խրիմ, առարկելով թէ գրաւումն անհրաժեշտ էր բնակչաց հանդարտութիւնն եւ բարեկարգութիւնն ապահովելու համար, և չատ չանցած, Ռուսիա պաշտօնապէս տիրացաւ Խրիմու։ Անոր առաջին արդիւնքն եղաւ 30 հազար Դադարաց ջարդն, ըստ հրամանի Բոդէմքին զօրավարին։ Կատարեալ կայսրութիւն այս եղանակաւ անօրինեց ժողովրդի մը ճակատագիրն, որ Թուրքիա գաղթելով, ցոյց կուտար թէ օսմանեան հպատակութիւնը գերազանց կը համարէր ռուսականէն։ Բաւական է յիշել ռուսական արշաւանքներն ի Կաւկասիա և ի Պեսարապիա և 1829ի Ադրիանոպոլոյ Դաշնագիրն, որով Ռուսիա տիրացաւ հայաբնակ երկրաց մէկ մասն եւ Վրաստանի, եւ եղաւ պաշտպան Դանուբեան իշխանապետութեանց,—և դիւրին է ըմբռնել թէ ազդեր փրկելու պատրուակին ներքեւ ինչ եղած է սոյն ձեռնարկութեանց բուն նպատակը։

Կոմս Դորէլլի անդամ եղած է իտալական քաղաքի մը նախարարութեանց, և ունի հրատարակեալ գործեր, իւր հայրենեաց բարոյական, քաղաքական եւ ընկերական յառաջդիմութեան վրայ։ Կատարելապէս ձեռնհաս է ուրեմն խօսելու համար ռուսական յառաջխաղացութեան Իտալիոյ նկատմամբ ունեցած վտանգներուն վրայ։ Կոմս Դորէլլի մէն է կենդանի մնացած այն սակաւաթիւ քաղաքագիտաց, որք 1855ին ոյժ տուին Քաւուռ Կոմսին խորհրդոյն, ի Խրիմ զօրաբանակ մը ղրկելու մասին։ Կոմս Քաւուռ իւր 6 փետր. 1885ի պատմական ճառովը կ'ըսէր. «Եթէ արդի պատերազմը վերջանայ Ռուսիոյ յաղթանակաւն, այդ Տէրութիւն կրնայ Միջերկրականի մէջ առաւելակռուութիւն ստանալ, որով և անդիմադրելի իշխանութիւն մ'ի գործ դնել Եւրոպիոյ խորհրդոց մէջ։ Արդ, Պարոնայք, այդպիսի պատահականութիւնը մահաբեր պիտի լինին Բիէմոնդէի եւ Իտալիոյ շահուց։» Երբ Կոմս Քաւուռ կարտասանէր այս խօսքերը, Իտալիա միացեալ չէր տակաւին։ բայց Բիէմոնդէի Նախարարապետին յայտարարութիւնք կը ծանուցանէին մեծ ազդի մը քաղաքականութիւն, որում խղճի մը հետ, բայց սանդուղին տակը կենալու պայմանաւ։

—Ի՞նչ, միայնա՞կ պիտի երթամ այդ սեւ երեսին բով, հարցուց Թէնէնէլի։

—Ի՞նչ կ'ընէք, տէր իմ, գոչեց Ժոյէ, չէ՞ք ուզեր որ ձեզ հետ դանուիմ մինչեւ ցվերջ։

—Ա՛յ, միայնակ պիտի երթամ։ Այս բարի մարդիկը կը կարծեն թէ իրենց մեծ ատառաձուհին՝ Լուսինն՝ իրենց այց տալու եկած է։ Նանրահաւատութիւնը կը պաշտպանէ գիս։ ուստի մի՛ վախնաք ամենեւին, եւ ուր որ նշանակեցի, հոն կեցէք երկուքդ ալ։

—Որովհետեւ այդպէս կ'ուզես... պատասխանեց որսորդն։

—Հանէ՛ կապին ընդլայնման։

—Կը հանեմ։»

Ինկնեռուն ազաղակը կը բաղմապատկէր. երկնից միջամտութիւնը կը խնդրէին ամենայն զօրութեամբ։

«Աւասի՛կ, աւասի՛կ, ըսաւ Ժոյէ, քիչ մը յանդուգն կը դանեմ զասոնք իրենց բարեգութ ատառաձուհւոյն եւ նորա երկնային արդուոց առջեւ։»

Ցոքթորն իւր ուղեւորական դեղարանը հետն առած՝ գետինն լեցաւ Ժոյէի հետ։ Սա, լուրջ ծանրութեամբ, ինչպէս որ կը վայելէր, նստաւ մեռաքսայ սանդուղին տակը՝ ծալապատիկ ըստ օրինակի արաբաց, եւ ամբոխին մէկ մասը շրջապատեց զայն երկիւղած յարգանօք։

Նոյն միջոցին, տոքթոր Ֆէրկիւսոն, փողերու եւ կրօնական պարերու ուղեկցութեամբ, ծանրաքայլ յառաջացաւ դէպ յարքայական «Ֆէնդէքն», որ բաւական հեռի էր քաղաքէն դուրս։ Ժամն երեքին մէջցներն էր, արեւը պայծառաչք կը պատպղջէր. աւելի պակաս չէր կրնար ընել պարագային համար։

Ցոքթորը ծանրութեամբ կը յառաջանար, «Վանկեսկեաց»ները շրջապատած էին զայն եւ ամբոխը կը զսպէին, որպէս զի շատ չմտնենայն Աստուածորդւոյն։ Շատ չանցաւ, Սուլթանին բնական որդին դիմաւորութեան եկաւ. բաւական բարեձեւ պատանի մը, որ երկրին սովորութեան համեմատ՝ միակ ժառանգորդն էր հայրենական հարստութեան, յորմէ զուրկ կը մնային օրինաւոր որդիքը։ Պատանին երկրպագութիւն ըրաւ Լուսնի որդւոյն առջեւ, որ շնորհալի շարժմամբ մը ոտքի վրայ հանեց զայն։

Երեք քառորդ յետոյ, խանդավառ թափորն հովանաւէտ չուլներու և արեւադարձական յորդառատ բուսոց պարտէզներու մէջէն անցնելով հասաւ Սուլթանին պալատը. տեսակ մը քաղաքուն չէնք, որ Իմիթէնիա կը կոչուէր, եւ բլրոյ մ'ստորոտը կառուցուած էր։ Ցարդ ածածուկ յարկի մը ձեւացած տեսակ մը ճեմելիք կար պալատին դուրսի կողմը, յեղեալ փայտէ հեծաններու վրայ, որք քանդուելու լինելու յատկութիւնն ունէին։ Կարմրորակ կաւէ երկայն գլիներ կը զարդարէին որմերը, մարդոց եւ օձերու պատկերներով նկարէն, որոց վերջինները բնականաբար առաջիններէն աւելի յայտնել էին։ Շէնքին տանիքը կամ յարկը որմերուն վրայ չէր հանդիր անմիջապէս։ այս պատճառաւ օդն աղատաբար կը շրջապտչէր շէնքին մէջ, որ պատուհան չունէր, եւ հալիս դուռ մը։

Ցոքթոր Ֆէրկիւսոն մեծ պատիւներով ընդունուեցաւ տրքային պահապաններէն ու սիրելիներէն. դեղանի ցեղերէ մարդիկ, Վանիանեցիներ, որք կեդրոնական Ասիոյ ժողովրդոց հարազատ տիպը կը ներկայանան, հոծ-կոս եւ կորովի, բարեկազմ եւ քաջառոյգ։ Իրենց մազերը՝ բազմաթիւ մանր հիւսուածներու բաժնուած՝ կ'ընկնէին ուսերնուն վրայ։ Սեւ ու կապոյտ վէտերու միջոցաւ փայտաւոյներ նկարուած էին իրենց երեսներուն վրայ, քուն-քէն մ'ինչեւ ի բերան։ Ակնոցներէն, որ սոսկալի կերպիւ ձիւաեալ էին, փայտէ սիկառակներ եւ կոպալի խէժէ տաքառակներ կախուած էին։ Հագուստներն պոծաւ հրանդներով նկարէն կտաւներ էին։ Զօրականք զինեալ էին սէդերով, ալեղներով, եռաժանի թուեւոր նետերով, դանակներով, ոսկեայ երկայն սուրերով եւ փոքր տապարներով։

Ցոքթորը պալատէն ներս մտաւ։ Անդ, հակառակ սուլթանին հիւանդութեան, արդէն զարհուրելի ժխորն առաւել եւս սաստկացաւ։ Նորին վեհափառութեան կանայքն ընդդունեցին զայն ի ձայն «ուրախութի», որ տեսակ մը ոլորձէ ծնդղայ էր, եւ «քիլինտոյի», որ հինգ ոտք բարձրութեամբ տաւիղ մ'էր ծուի կոնդի կը մէջ փորուած, զոր երկու երաժշտուհիք բռնցի կը զարնէին։

Այդ կանանց մեծ մասն յոյժ գեղեցիկ էին, եւ խնդալով ծուռ կը քաշէին մեծ ու սեւ ծխասածրներով։ Երկայն պարեբարձ կը շրջապտչէր զանոնք։ Ամենքն ալ ոսկեայ «ֆէրեճէ»ներ հագած էին։ Ամենքն ալ ոսկեայ «ֆէրեճէ»ներ հագած էին։ Ամենքն ալ ոսկեայ «ֆէրեճէ»ներ հագած էին։

—Բուսաբանական մը Պ. Նիքոլայ Ֆ. Տոնատրոֆ-Թարսարոֆ, Իվանին մատաղ ծրագիր մը ղրկեցած թրամվէյի 155 միլոն երկայնութեամբ, ի մէջ Աստրատան և Մէշչէտի, դիւրացնելու համար ռուս ապրանքաց մուտքն ի Պարսկաստան, և վանելու համար անգլ. վաճառքը։ Սոյն թրամվէյ պիտի բռնէ կաւուղայն տեղն, որ պիտի չինուէր ըստ Թէհրանի ռուսաս-պարսկային Պայմանագրոյն 1881-ի։

—Դատական նախարարութեան հրամանաւ, վերջերս տրամաբանած էին դատական վճռոց գործադիր պաշտօնէից ամէն հրեայ օգնականներն։ Այժմ հանրային նոտարներուն եւս կը ծանուցուի որ մինչեւ երեք ամիս ժամերն իրենց հրեայ պաշտօնակցներնը։

—ԲՐՈՒՍԱՍ. ԵՒ Վ.ՏԻԿԱՆ. Հռովմայ Աթոռոյն հետ իւր նոր կարգադրութեան մէջ, Պելճիկ Կառավարութիւնը կը հաւանի բաց ի ձիրսուիդներէն ամէն կաթոլիկ միաբանութեանց անպայման վերադարձին ի Բրուսիա։ Ձիրսուիդք հանայն Գերմանիայէն վտարուած են և վտարուիլ պիտի ինան կայսերական — և ոչ արքայական — հրամանագրով։ Բանակցութիւնք տեղի կունենան նաեւ Վատիկանի և Բրուսիոյ միջեւ սակաս մնացած ուրիշ խնդրոց վրայ։

—ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՉԻՆ. Անգլ. Կառավարութիւնը Չինաստանի փոխ տուաւ վեց թնդանօթաձիգ սպաներ, եռամեայ պայմանաժամով որ կրնայ նորոգուիլ, կրթելու համար Չինաստանի ծովային թնդանօթաձիգ զօրքերը։

—Անգլիացիք Չինացւոց թողուցին զԲորդ-Հաիդրն։ Ա.ֆղանեան խնդրոյ տաք միջոցին Անգլիացիք դրաւեր էին այդ անպաշտպան նաւահանգիստ, որպէս զի Ռուսք չտիրանային անոր։ Այժմ նոյնհետեւ, կարգադրութիւն մ'ըրին Չինաստանի հետ, որ պիտի իւրացնէ և պաշտպանէ Խաղաղականի վրայ սոյն կարեւոր դիրքը։

—ՖՐԱՆՍԱ. Կրթական Նախարարութիւնն 50,000 ֆր. պարգեւ կը խոստանայ ամենայն գիւտ մ'ընողին, որով երկերանութիւնն ածան. կիրառիլ գործածելի դառնայ, տաքութեան, լուսոյ, քիմիական գործողութեան, մեքենական զօրութեան, հեռաւորութեան հետ խօսակցութեան և ախտաւորաց բուժման համար։ Դիտաց Ակադեմիոյ անդամ Պ. Պէնդրան է նախագահն ընտրեալ գիտնականաց, որոց պիտի մատուցուի գիւտն, եթէ գտնուի հնարող։

—ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԵՐԿԻՒՂՆԵՐ. Թռչ. խօսելով պատերազմի երկիւղներուն վրայ, կ'ըսէ թէ անոնց չարժառիթը ֆրանքօ-գերմանական յարաբերութիւնը չեն, այլ միայն Գերմանիոյ, Ռուսիոյ և Աւստրիոյ յարաբերութեանց մէջ վերջերս տեղի ունեցած երեւելի փոփոխումը։ Պ. Պիզմարք յայտարարեց բացարձակ թէ չպիտի յարձակի Ֆրանսայի վրայ, և չի վախնար ֆրանսական յարձակումէ մը։ Վտանգն, ուրեմն, այս կողմէ չէ։ Բայց երեց կայսերաց յարաբերութեանց մէջ փոփոխում մը տեղի ունեցաւ, որ ծանր հանդամանք կուտայ այժմեան կացութեան։ Թռչ. կը յիշեցնէ թէ, 1866էն ի վեր, Գերմանիա միշտ փութացած էր համաձայնել Ռուսիոյ հետ, ամէն անդամ որ պարագայք պահանջէին զայս։ «Նոյն

—)(23)(—

ԹՐԹՕՆԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻԼ ՎԷՐՆ

ՀԻՆԳ ՇԱԲԱԹ ՕԴԱՊԱՐԿՈՎ

ԵՐԿՐԱԽՈՒԶԱԿԱՆ ՈՒԴԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՔ ԱՆԳԼԻԱՅԻՈՑ ՅԱՓԻՒԿԷ

ՊՕԱԿԵԱԼ Ի ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԷՆ

ԳԼՈՒԽ ԺԵ.

Պատասխանողն յոյժ պերճախօս և զարդարուն ասելաձեւութիւն մ'ըրաւ, զոր ամբոխն երկիւղած ուշադրութեամբ մտիկ կ'ընէր։ Ցոքթորը շուտով հասկցաւ թէ Վէրթոչ պարզապէս նոյն ինքն Լուսինը կարծուած էր, եւ թէ այդ սիրուն ատառաձուհին բարեհաճեր էր քաղաքին մօտենալ իւր երեք որդւոց հետ։ պատիւ մը, որ երբէք չպիտի մոռցուէր Արեգին սիրած այդ երկրին մէջ։

Ցոքթորը մեծ ծանրութեամբ պատասխանեց թէ Լուսինն հազար տարին անգամ մը գաւառական պտոյտ մը կ'ընէր՝ ինքզինքը մատչելի ցուցնելու համար իւր երկրպագուաց։ Լուսի կը խնդրէր որ իրենց սիրայրն ու խնդրուածքն աներկիւղ համարձակութեամբ իւր առաջին ներկայութեան մատուցանեն։

Վ.հուկը պատասխանեց թէ Սուլթան Մուսանի երկար տարիներէ ի վեր հիւանդ մնալով, երկնից օգնութիւնը կը հայցէր, հետեւաբար անոր քով կը հրաւիրէր Լուսնին որդիքը։

Ցոքթորն իւր ընկերներուն հաղորդեց զայս հրաւէր։

«Նէ դու այդ սեւամորթ արքային քո՞վ պիտի երթաս, ըսաւ որսորդն։

—Անշուշտ։ Այս մարդիկ չար դիտաւորութիւն չունին մեզ դէմ, ընդհակառակն։ Օդն հանդարտ է, հով բնաւ չկայ, Վէրթոչի համար վախնալու բան մը չունինք։

—Բայց ի՞նչ պիտի ընես։

—Անհոգ եղիր, սիրելի՛ Ցիք, քիչ մը դեղ կուտամ եւ օձիքս կ'ազատեմ։»

Ցեռոյ, ամբոխին դառնալով՝ ըսաւ.

«Լուսինն, ի գութ շարժելով Իմիամուէզիի որդւոց սիրելի վհհապետին վրայ, մեզ յանձնեց զայն բժշկելու հոգը։ Թող պատրաստուի մեզ ընդունելու։»

Աղաղակները, երգերն ու ցոյցերը կրկնապատկեցան, եւ բոլոր այն սեւ գլուխներու մրմիւնոցը չարժել սկսաւ։

«Այժմ, բարեկա՛մք, ըսաւ տոքթոր Ֆէրկիւսոն, ամէն բան նախատեսել պէտք է։ կրնայ այնպիսի պարագայ մը ներկայանալ, յորում արագապէս չուելու հարկադրիմք։ Ուստի Ցիք նաւակին մէջ թող մնայ, եւ Ջեռուցիչ փողակին միջոցաւ ըստ բաւականի վերեւական ուժ պահէ մինչ։ Խարիսխն ամրապէս կռնչած է։ վախնալու բան մը չկայ։ Ես գետինը կ'իջնեմ, Ժոյէ ալ ինձ հետ, բայց սանդուղին տակը կենալու պայմանաւ։

—Ի՞նչ, միայնա՞կ պիտի երթամ այդ սեւ երեսին բով, հարցուց Թէնէնէլ։

—Ի՞նչ կ'ընէք, տէր իմ, գոչեց Ժոյէ, չէ՞ք ուզեր որ ձեզ հետ դանուիմ մինչեւ ցվերջ։

—Ա՛յ, միայնակ պիտի երթամ։ Այս բարի մարդիկը կը կարծեն թէ իրենց մեծ ատառաձուհին՝ Լուսինն՝ իրենց այց տալու եկած է։ Նանրահաւատութիւնը կը պաշտպանէ գիս։ ուստի մի՛ վախնաք ամենեւին, եւ ուր որ նշանակեցի, հոն կեցէք երկուքդ ալ։

—Որովհետեւ այդպէս կ'ուզես... պատասխանեց որսորդն։

—Հանէ՛ կապին ընդլայնման։

—Կը հանեմ։»

Ինկնեռուն ազաղակը կը բաղմապատկէր. երկնից միջամտութիւնը կը խնդրէին ամենայն զօրութեամբ։

«Աւասի՛կ, աւասի՛կ, ըսաւ Ժոյէ, քիչ մը յանդուգն կը դանեմ զասոնք իրենց բարեգութ ատառաձուհւոյն եւ նորա երկնային արդուոց առջեւ։»

Ցոքթորն իւր ուղեւորական դեղարանը հետն առած՝ գետինն լեցաւ Ժոյէի հետ։ Սա, լուրջ ծանրութեամբ, ինչպէս որ կը վայելէր, նստաւ մեռաքսայ սանդուղին տակը՝ ծալապատիկ ըստ օրինակի արաբաց, եւ ամբոխին մէկ մասը շրջապատեց զայն երկիւղած յարգանօք։

Նոյն միջոցին, տոքթոր Ֆէրկիւսոն, փողերու եւ կրօնական պարերու ուղեկցութեամբ, ծանրաքայլ յառաջացաւ դէպ յարքայական «Ֆէնդէքն», որ բաւական հեռի էր քաղաքէն դուրս։ Ժամն երեքին մէջցներն էր, արեւը պայծառաչք կը պատպղջէր. աւելի պակաս չէր կրնար ընել պարագային համար։

Ցոքթորը ծանրութեամբ կը յառաջանար, «Վանկեսկեաց»ները շրջապատած էին զայն եւ ամբոխը կը զսպէին, որպէս զի շատ չմտնենայն Աստուածորդւոյն։ Շատ չանցաւ, Սուլթանին բնական որդին դիմաւորութեան եկաւ. բաւական բարեձեւ պատանի մը, որ երկրին սովորութեան համեմատ՝ միակ ժառանգորդն էր հայրենական հարստութեան, յորմէ զուրկ կը մնային օրինաւոր որդիքը։ Պատանին երկրպագութիւն ըրաւ Լուսնի որդւոյն առջեւ, որ շնորհալի շարժմամբ մը ոտքի վրայ հանեց զայն։

Երեք քառորդ յետոյ, խանդավառ թափորն հովանաւէտ չուլներու և արեւադարձական յորդառատ բուսոց պարտէզներու մէջէն անցնելով հասաւ Սուլթանին պալատը. տեսակ մը քաղաքուն չէնք, որ Իմիթէնիա կը կոչուէր, եւ բլրոյ մ'ստորոտը կառուցուած էր։ Ցարդ ածածուկ յարկի մը ձեւացած տեսակ մը ճեմելիք կար պալատին դուրսի կողմը, յեղեալ փայտէ հեծաններու վրայ, որք քանդուելու լինելու յատկութիւնն ունէին։ Կարմրորակ կաւէ երկայն գլիներ կը զարդարէին որմերը, մարդոց եւ օձերու պատկերներով նկարէն, որոց վերջինները բնականաբար առաջիններէն աւելի յայտնել էին։ Շէնքին տանիքը կամ յարկը որմերուն վրայ չէր հանդիր անմիջապէս։ այս պատճառաւ օդն աղատաբար կը շրջապտչէր շէնքին մէջ, որ պատուհան չունէր, եւ հալիս դուռ մը։

Ցոքթոր Ֆէրկիւսոն մեծ պատիւներով ընդունուեցաւ տրքային պահապաններէն ու սիրելիներէն. դեղանի ցեղերէ մարդիկ, Վանիանեցիներ, որք կեդրոնական Ասիոյ ժողովրդոց հարազատ տիպը կը ներկայանան, հոծ-կոս եւ կորովի, բարեկազմ եւ քաջառոյգ։ Իրենց մազերը՝ բազմաթիւ մանր հիւսուածներու բաժնուած՝ կ'ընկնէին ուս

քանը տեղի ունեցաւ այս անդամ եւս։ Դերմանիոյ և Ռուսիոյ նորոգ համաձայնութիւնը Թերեւս Աւստրիոյ դէմ ուղղեալ չէ. բայց անշուշտ Աւստրիա պիտի տուժէ այդ համաձայնութեան համար։ Կոմս Քալնոքի, նոյմ. 18ի ճառը, դեռ եւս վստահութիւն կը յայտնէր Դերմանիոյ օժանդակութեան վրայ։ Բայց այսօր չպիտի կրնար յայտնել նոյն վստահութիւն։ Երբեմն Դերմանիա և Աւստրիա – Հունգարիա միացեալ էին շահուց ակներեւ համերաշխութեամբ մը։ Այսօր, ընդհակառակն, Պ. Պիզմարք կը յայտարարէ թէ «չ՝ միայն Պուլկարիա, այլ և Արեւելք համոզեն շահ մը չեն ընծայեր Դերմանիոյ, որ կատարելապէս անտարբեր է Արեւելեան Խնդրոյն։ Պ. Պիզմարք աւելի բացորոշապէս չէր կրնար ըսել թէ Գերմանիա ապրելու Ռուսիոյ Աւելի Դէմ։»

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԻԶՄԻՐԵԱՆՑԻ ԿՏԱԿԸ

Հանգուցեալ Ազա Իզմիրեանցի կտակին գործադրման հսկող յանձնախումբին, ատենապետութեամբ Նորատունկեան Վսեմ. Դաբրիել էֆէնտիի, այսօր նիստ ունի Կիւմրեան Յովհաննէս էֆէնտիի գրասենեակին մէջ։ Կը յիշուի թէ, Ազա Իզմիրեանց կտակին համեմատ, ամեն տարի 1,200 ռուբլի պարգեւ պիտի տրուի գեղեցագոյն աղջկանց կրթութեան և հայ լեզուին, հայ պատմութեան և հայ աշխարհագրութեան վրայ հրատարակեալ նորագոյն եւ լաւագոյն գործին հեղինակին։ Կտակին գործադրումը ներկայ տարիէն կ՝սկսի, ընդ հսկողութեամբ Ազգ. Պատրիարքարանի։ Զեռնհաս մարմին մը պիտի որոշէ մրցման ներկայանալի գործոց արժէքը։ Սէյրան պիտի տանայ անշուշտ առաջին մրցանակը։

Տնտեսական Խորհուրդը նկատելով որ մայրաքաղաքիս Թաղականներ Խորհուրդը տարբեր կերպիւ կը բռնեն իրենց հաշուական տումարներն և ոմանք իսկ բոլորովին հեռի են կանոնաւոր տումարունենալէ, որով յաճախ դժուարութիւնք կը ծագին, ընդհանուր հրահանգ մը պատրաստելու վրայ է։ որպէս զի Թաղական Խորհուրդք այսուհետեւ միօրինակ կերպիւ բռնեն իրենց հաշուական տումարները։

Քաղ. ժողովը վաղը ժամը 5ին նիստ ունի ի Պատրիարքարան։

Կը յիշուի թէ վերջերս Թղթակցութիւն մը հրատարակեցինք Իզմիրէն՝ Պերկամայի ազգայնոց սեպհականութիւնն եղող ազգային կալուածի մը վաճառման մասին։ Այժմ կը գրուի մեզ թէ կրպակի վաճառումն յետաձգուած է և Պերկամայի ազգայինք ընդհանուր ժողով գումարելով որոշեր են երբէք չվաճառել զայն և իրենց այս որոշումն հաղորդեր են Իզմիրի Ազգ. Վարչութեան։

ԹԱԼԱՍՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Թալասէն հաղորդեր մ՝եկած է մեզ, ի պատասխան տեղւոյն Վարդապարիկեան վարժարանին վիճակը նկարագրող հատուածի մը, որ քանի մը ամիս առաջ հրատարակուած էր լրագրոյս մէջ։

Հանրագիրն ստորագրողք գոհութիւն կը յայտնեն դպրոցին վիճակին և դաստիարակչական աշխատութենէն։ Մինչդին հանրային կարծիքին մը չուենալուն համար, զանց կ՝ընենք այն երկար գրութեան հրատարակումը։ Մայրաքաղաքիս մէջ կայ կեսարացի պատուաւոր ազգայիներէ կազմեալ Խնամակալութիւն մը՝ Թալասու վարժարանին հոգատարութեան համար։ Աներկբայ ենք թէ վարժարանին անգոհացուցիչ վիճակին նկատմամբ եղած հրատարակութիւնը կը գրաւեն այդ Պատ. անձանց ուշադրութիւնն, և պէտք եղած միջոցները ձեռք կ՝առնուին, զեղծումներն եթէ կան իրօք՝ բառնալու և այդ կարեւոր հաստատութիւնն տրգիւնաւոր վիճակի մէջ դնելու համար։

Ցառաջիկայ երկուշաբթի գիշեր, 7 փետրուար, Նոր Թատրոնի մէջ արտասովոր շքեղ ներկայացում մը պիտի տրուի ի նպաստ Բերայի Համազգեաց Վարժարանին։ Ներկայացուելիք խաղերն են ՅԱՎՈՐԻՆ, նշանաւոր օպերա Տօնիզեդդիի, և Գ. ՇՈՒՖԼԷՈՐԻ, խիստ ծիծաղաշարժ կատակերգութիւն Օֆֆէնպախի։ Ցուսալի է որ սոյն բարենպատակ ներկայացում գտնէ իրեն արժանի ջերմ քաջալերութիւնը։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՐԱՄԵԱՆ

Գրավաճառ ի Պոլիս, Հայիկեան ճատուտի թիւ 34 Պատիւ ունի ծանուցանել թէ այսուհետեւ կը գտնուի

ի Գրաւառն Գ. ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Պոլիս Սուլթան համամ փողոց թիւ 12, և կը խնդրէ իւր յանախորդներէն, թղթակիցներէն եւ բոլոր հասարակութենէն որ բարեհաճին իրենց յանձնարարութիւնները, ամէն տեսակ գրքի եւ գպրոցական պիտոյից, յղել յիշեալ գրատունն։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.— Տ. Ղ. Բ. Փ.—Բաւականաչափ ձեր յունուար 13ի գրութիւնն ներփակեալ փոխանակագրով։ Ձեր Աբէ-Եւլի վճարեալ է մինչ յառաջիկայ Մարտ 13։

ԵՒՐՈՊԿԻ.— Տ. Հ. Գ.— Ձեր յունուար 12ի գրութիւնն ստացանք, ներփակեալ թղթադրամով (ֆռանկ)։ Բաժանորդագրոց փոփարէն ֆռանկի ֆռանկ կրնդունինք և ոչ թէ թղթադրամ (Բիլեթ), ինչպէս զրկած էք այս անգամ։

ՍԵՐԱՍՏԻԱ. — Տ. Ռ. Տ. Ս. — Յունուար 12ի գրութիւնդ ստացանք։ Աբէ-Եւլի ծրարներն ամբողջովին և կանոնաւորապէս զրկուած են մեզ։ այսու հանդերձ ձեր անմիջական պատասխանին կը սպասենք։

ԶՄԻՐՆԻԱ.— Տ. Կ. Մեր.— Յունուար 17ի գրութիւնդ ստացայ։ Բաժանորդագրութեան մասին՝ պէտք է դիմել առ Կարապետ էֆ. Սիմոնեան, գործակալ Աբէ-Եւլի ի Զմիւռնիա, որ հարկ եղածն մեզ կիմացնէ։

ԽԱՍԳԻՒՂ.— ՊԱՏ. ԸՆԹԵՐՑ. ԸՆԿ.— Աբէ-Եւլի արդի գնոյն վրայ զեղչ կարելի չէ մեզ ընել։

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ.— Տ. Ս. Ի.— Յունուար 19ի գրութիւնդ ինչպէս նախորդներն ընդունեցանք։ գրաի առաքումը փութացնելիոյ կը խնդրեմք։

ԶՄԻՐՆԻԱ.— Տ Մ. Ա.— Ստացանք Ձեր յունուար 17ի գրութիւնը ներփակեալ 13 ֆռանքի թղթատարական փոխանակագրով։ Նոր Մաքս պիտի զրկի ի ձեզ տարեգրքին սկսեալ։ Անցեալ չորանէ ձեր մնացեալ պարտուց համար դիմեցէք առ գործակալն Աբէ-Եւլի Կարապետ էֆ. Սիմոնեան ստ. զրկուած է ձեր ընկալագիր, և նորա հետ կարգադրեցէք ձեր հաշիւները։

ԽԱՌՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ

ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

Գրէց. ԿԻՐԱԿՈՍ Ս. ՂԱՍԱՆՃԵԱՆ

Այս գործով Ղասանճեան էֆէնտի կը պատմէ իւր ուղեւորութիւններն ի Հայաստան, ի Սուրիա և ի ռուսական Հայաստան։ Կը պարունակէ յոյժ շահեկան տեղեկութիւններ և դիտողութիւններ։ 126 երես։ Կը ծախսուի 6 ղրուշի ամեն հոյ գրավաճառաց քով։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶԳԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Նեղութեամբ տարածուած Լեան ոստիկանցուցիչ վիճակը, զոր կը հաստատեն վերջին պաշտօնական տեղեկութիւնը, թէ հնոտիաթ բոլորովին դադրած է ի Հունգարիա և ի Պոսնիա, Առողջապահական Խորհուրդն իւր երեկի (երկուշաբթի) նստին մէջ հետեւեալ անօրինութիւններն բրաւ։

Զնջեց այն քարանդինան որ հաստատուած է Դանուբէն և Սեւ Ծովու բոլոր նաւահանգիստներն, Սուլինայէն մինչև Պուլկար, եկող նաւուց համար, ինչպէս նաև այն հնդօրեայ հսկողութիւնն որ հաստատուած է ցամաքի ճամբով, Մուսթաֆա-Փաշային (Ադրիանոպոլսոյ գաւառ) մինչեւ Շէնիձա (Բոսնիայի գաւառ) Բարատարն ալ մէջը։

Այս քարանդիններու տեղ հաստատուած է բժշկական պարզ հսկողութիւն մը օսմ. այն նաւահանգիստներու մէջ ուր բժիշկ կը գտնուի ինչպէս նաեւ վերոյիշեալ գաւառաց առողջապահական կայարանաց մէջ։

Կ. Պոլիս, փետր. 2,21 յունվ. 1887

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Պուլկար պատուիրակը մինչև երեկ իրիկուն ստացած չլինելով Սոֆիայէն ապասած հրահանգները, Բ. Դրան հետ բանակցութիւնք սկսած չեն տակաւին։

Պուլկար պատուիրակութեան երրորդ անդամ Պ. Բալչէֆ՝ որ իւր ընկերներէն բաժնուելով Սոֆիա գնացած էր, ուրբաթ օրը ճիսրը-Մուսթաֆա-Փաշա ժամաներ է ուր իւր քարանդինան լրացուցած լինելով այս իրիկուան Ադր. Պոլսոյ կառավարով մայրաքաղաքս կապասուի։

Հաւանական է որ բանակցութիւնք սկսին յառաջիկայ շաբաթ օր։ Մէրլէօ կը կարծէ թէ կարելի չլինի խնամակալութեան հետ համաձայնութեան մը յանգիլ Պ. Զանքոֆի առաջարկութեանց հիման վրայ։

—Ըստ Լ. Հէրալտի, Պ. Զանքոֆ նորանոր գիծումներ ըրած է իւր առարկած պայմանաց վրայ։ Այսպէս Պուլկարիոյ ռուսասէր կուսակցութեան պետը չպնդեր որ նոր կազմելի խառն նախարարութեան մէջ պատերազմական նախարարը ռուս զօրավար մը լինի և թէ իւր ներկայացուցած կուսակցութեան անդամոց յանձնուին ներքին և արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնները։ Ուրիշ կէտերու վրայ ևս Պ. Զանքոֆ բարեփոխումներ կ՝ընդունի։ իսկ Սոպարանէի լուծման մասին որոշում մը տրուած չէ տակաւին։

Անհիմն է եւրոպական լրագրաց ոմանց տուած այն տեղեկութիւնը թէ պուլկար պատուիրակը փոխառութիւն մը կինքեր են ի Փարիզ։ Սոֆիայէն առնուած ստոյգ տեղեկութիւններէ կը յայտնուի թէ պուլկար պատուիրակը Լանտոնի մէջ միայն յաջողեր են մէկ միլիոն անգլ. ոսկւոյ փոխառութիւն մը կինքել 6 առ 100 տոկոսով, իբր երաշխաւորութիւն ցոյց տալով պուլկարական երկաթուղիներն որք կը շինուին այս պահուս։

—Սոֆիայի հետեւակազօրաց առաջին գունդն՝ որ Ազեքսանդր իշխանի անունը կը կրէ՝ պալոմմը զրկեր է նմա, այդ գնդին բոլոր սպայից լուսանկարները պարունակող նամակ մը խնդրելով ընդունիլ զայդ նուէր իբր յիշատակ և իբր երախտագիտական նշան մը։

—Բերա հասած մանուաւոր տեղեկութեանց նայելով, Աւստրիոյ զինուորական պատրաստութեանց պատճառն այն կը կարծուի որ Ռուսիոյ և Աւստրիոյ միջև համաձայնութիւն գոյացեր է, թէ հարկ է զսպողական միջոցներու դիմել պալքանեան երկրաց մէջ իրաց կանոնաւոր վիճակ մը հաստատելու համար։ Այս համաձայնութիւն գոյացեր է Դերմանիոյ միջնորդութեամբ։ (Մանչեստր)

—Կ. Պոլսոյ մէջ կատարուած բանակցութեանց վրայ խօսելով, Խնամակալութեան բերան Նէզվիխ Պուլկարիա լրագիրը սա տողերը կը գրէ. «Եթէ ուզուի իշխանութեան գլուխ անցուցնել զԲարավէլոֆ կամ Զանքոֆ, այժմէն կը յայտարարենք թէ այդ կառավարողը հաւատ նման պիտի մարթուին փոգոցին մէջ, վանդի ժողովուրդ և բանակ չպիտի հնազանդին այդ կարգի անձանց։ Մենք չենք ծածկեր մեր յայտագիրն և նպատակը։ զինուորական դիկտատորութիւն մը պիտի հաստատենք։ այս պիտի լինի մեր առաջին գործն։ յետոյ պիտի գայ ընդհանուր ընտրութիւն։ ուրիշ ելից հընար չկայ։»

—

ՅԵՆԵՎՐԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԸ

Բ. Դուռն Յունաց Պատրիարքարանին դարձուց պատրիարքական ընտրելեաց ցանկն, երկու անուններ չնշելով անոր մէջէն, այն է Կիզիքոնի (Գալատայ) մետրապոլիտ Տ. Նիկոդիմոսի եւ Բելակոնիոյ (Մանասդիր) մետրապոլիտ Տ. Մաթէոսի անուանքն։

Ընտրական ժողովն իւր երկրորդ նիստը պիտի ընէ վաղը, ուրբաթ առաւօտ, ժամը 5ին, ի Ֆէներ, պատրիարքական ընտրութիւն կատարելու համար։

—

Դերմանական դեսպան Պ. տը Բառովիձ երեքշաբթի գիշեր հացկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ ռուսական դեսպանութիւնի Տիկին Նէլիտովի որ ի մեծագեղեցիկ Եգիպտոս և Պաղեստին կուղեւորի։

—Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Պեռական Խորհրդոյ ներքին ճիւղի անդամ Բէշիտ պէյի։

— Հռովմէական Հայոց Պատրիարք Դեր. Ազարեան Սրբազան երէկ միջօրէին քանի մ՝ եպիսկոպոսաց ընկերակցութեամբ Բ. Դուռն երթալով իւր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց Բարձր Մեծ-Եպարքոսին։ յետոյ Սիրբէֆիի նաւամատոյցէն շոգենաւակ նստելով խուսալական շոգենաւը գնաց որ երեկոյին ճամբայ ելաւ դէպ ի Պրինտիզի։

—Վճռաբեկ Ատենի քաղաքային ճիւղի անդամ Հաշիմ պէյ եւ նոյն Ատենի պատժական ճիւղի անդամ Իբրահէս էֆէնտի գաւառաց դատարանները քննելու պաշտօնով ճամբայ պիտի ելնեն ի մօտոյ։

—Յայտնի է թէ Թուրքիոյ և Սերպիոյ միջև կնքեալ հիւպատոսական դաշնագրոյն զօրութեամբ, սերպիական կառավարութիւնն երկու հիւպատոսներ նշանակեց Սէրանիկի և Իւսքիւպի համար։ Սերանիկի հիւպատոսն է Պ. Քարադոյեանովիչ՝ անդամ Սերպիոյ ազգ. ժողովոյն և վաճառական ի Պէլկրատ, որ իւր ուսումն առած է ի Վիէննա։ Իւսքիւպի հիւպատոսն է Պ. Ալէքսա Բաչիչ՝ առաջին քարտուղար Թուրքերէն լեզուի Պէլկրատի արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ։ Սերպիոյ ամենէն քաջ թարգմէտ անձն է սա։ Այդ երկու նորընտիր հիւպատոսաց պաշտօնը վարեցնող գրերը Բ. Դրան կողմէ սերպիական դեսպանատան յանձնուեցան առանց յապաղելու։ եւ այս բան յոյժ լաւ տպաւորութիւն ըրած է Սերպիոյ մէջ։ Յայտնի է թէ Բ. Դուռն եւս երեք օսմ. հիւպատոսներ անուանեց Սերպիոյ Ուսիձա, Բիթոլիէվաձ և Վրանիա քաղաքաց համար։

—Երեկ ծանուցինք թէ Կրէտէի նորընտիր կուսակալ Գոսթաքի փաշա Իրաւագիտական վարժարանին մէջ իւր ունեցած ուսուցչական պաշտօնը Վսեմ. Շահպազ Կարապետ էֆէնտիի յանձնած է։ Արդ, Կրթական նախարարութիւնն եւս վաւերացուցած է զայն, դնահատելով Շահպազ էֆէնտիի օրէնդրագիտական հմտութիւնը։ Ն. Վսեմութիւն, ինչպէս յայտնի է, կը դասախօսէ արդէն կայս. Միւրիէի Վարժարանին մէջ։

—Պալատաի նորընտիր կուսակալ Մուսթաֆա Ասիմ փաշա իւր պաշտօնին յատուկ հրամանագրերն ստացած լինելով, մեծ օրէն պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

— Ոստիկանութեան վերատեսչութիւնն և Քաղաքապետութիւնն ազգու և վճռական հրամաններ ուղղեցին առ որ անկ է, որպէս զի խիստ միջոցներ ձեռք առնուին վերջնապէս ձերբակալելու համար Մէհմէտ Բէշրվանն եւ իւր ընկերները։

—Սպարապետ Դրան առողջապահական վարչութիւնը նկատելով որ մայրաքաղաքիս ջրջկայից մէջ կովերու տարափոխիկ հիւանդութիւն ծագած է, որոշած էր որ ցանկեւոտուն այդ հիւանդութեան՝ կաթ չտրուի հիւանդ զինուորաց և իւր այս որոշում տեղեկագրով մը Վ.Հ. Սուլթանին մատուցած էր ի վաւերացումն։ Սակայն Ն. Վ.Հ. վարչութիւն չուզելով որ հիւանդ զինուորք կաթէ զրկուին, հրամայեր է որ օրը տասն օխանէն աւելի կաթ տուող խրիմա տան – վեց կովեր գնուին։ Կայսերական այս հրաման անմիջապէս գործադրուեցաւ և գնուած կովերէ երեքեան հատ Հայոտաք Փաշայի ու Մալթէպէի և երկուքեան հատ միւս զինուորական հիւանդանոցները զրկուեցան։

—Կայս կառավարութեան և Դերմանիոյ միջև հիմնելի առեւտրական դաշնագրոյ Ցանձնաժողովն երեկ ի նիստ գումարեցաւ նախագահութեամբ Գուլումճեան Վսեմ. Պետրոս էֆէնտիի։ Ցանձնաժողովն իւր աշխատութիւններն աւարտելու վրայ է։

—Սաուէն Կիմանայ թէ արքունի Փողերանոցը մուտքիր է 20 փարանոց արծաթի և 10 փարանոց Նիկել դրամներ պատրաստել մանը առեւտրոյ դիւրութեան համար։ Նոյն թերթն այս առթիւ կ՝առաջարկէ որ սեղանաւորաց և վաճառականաց քով գտնուած մէջիտիէի աւարուած քառորդները վերստին կոխուին Փողերանոցին մէջ և այս գործողութեան համար պէտք եղած ծախքը վճարեն առաջինք։

—Ռումելիի երկաթուղեաց վերջին վիճակահանութեան առաջին պարգեւն, 300,000 ֆրանք, շահեր է Ղալաթիոյ Երիանճի արհեստաւորաց ընկերութիւն։

—Եղեռնադատ ատեանն երէկ տասը – հինգ տարուոյ բանտարկութեան դատապարտեց Էրէնգիւղցի Պաղճը Ահմէտ անուն անձն որ ծխախոտի մաքսանենգ Զօլաք Մէհմէտն սպաննած էր։ Նոյնպէս արդէն տասն – հինգ տարուան բանտարկութեան դատապարտուած Ֆիլիպ անուն ոճրագործն բանտարկութեան ժամանակամիջոցին վրայ տասն – հինգ տարի ևս աւելցուց, ըստ որում Ֆիլիպ բանտին մէջ սպաննած էր Օտապաշը Արթին անուն անձը։

—Երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց Պասրայի Ծովային հրամանատար Միրլիվա Բիզա փաշա։

—Ոստիկանութեան հրամանաւ Պոլսոյ մեծ շուկան յետ այսորիկ երեկոյեան ժամը 11ին պիտի գոցուի անպատճառ և այդ ժամէն յետոյ ոչ ոք պիտի մնայ շուկային մէջ։ Ոստիկանութեան այս որոշման շարժառիթ եղած են շուկային մէջ երբեմն պատահած դողութիւններն։

—Երէկ ժամը 5 ½ին Պոլսոյ Վէֆա թաղի զառիվայրէն անցնող կառք մը, որ սրընթաց կարշաւէր, գլորեցաւ և կառապանն ու յանախորդք ծանրապէս վիրաւորեցան։

—Բանանոս Պանքային տնօրէն Պ. Ա.Ճիման՝ որ Սպարապետի Դրան հետ կնքեալ պայմանագրի մը համաձայն չուխայ հայթայթելու համար Փարիզ կը գտնուէր, մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

—Պոլսոյ Եղեռնադատ Ատենին առջեւ ի մօտոյ պիտի դատուին Սարաֆ Պոլսոր և իւր եղբայր Իսհակ, որք Մանասիէ, Բոսդէն և Զէյթէն-Հալիլը ատենն ոսկիներու շուրջը գտնուած Բէրբերներու տեղ կեղծեր դնելով ժողովրդեան վաճառելու յանցանօք ամբաստանուած են։

—Մեր ընթերցողք, որք մեծապէս հետաքրքրեցան Պրազիլոյ Կայսերական Վիճակահանութեամբ, անշուշտ ուրախութեամբ պիտի իմանան թէ վիճակահանութիւնն ինչոր յետաձգուեցաւ յառաջիկայ մայիս 15ին, 17ին եւ 20ին։ Պատճառն այն է որ վիճակահանութեան առջի օրերը խնդրանքն այնքան տնագին էր, որ բազմաթիւ տոմսեր Եւրոպա զրկուած և ժամանակին իրենց տեսաց յանձնուած լինելուն պատճառաւ, Պրազիլոյ կայսերական Վիճակահանութեան վարչութիւնը կառավարութեան արտօնութեամբ ուրիշ թուական մը որոշեց վիճակահանութեանց համար։ Որոշուած է որ մարտ 18 30 էն անդին տոմս չծախուի։ Այժմէն կարելի է ստանալ զայնս միջնորդութեամբ Իսրէլն Էֆէնտիի, Գարաքէօյ, Տէյիրմէն խան։

—

ԹՐԱՄՈՒԷՑԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Աւասիկ Թրամուէյից զանազան գիծերու կառաց երթեւեկութեանց ժամանակացոյցն 1887 փետրուար 1էն մինչեւ 28 փետրուար։

Փետր. 1էն 15, առաջին կառքերը Պէշիքթաշէն, Ագսերայէն և Շիշլիէն պիտի մեկնին առաւօտեան ժամ 1.45ին ըստ Թրքաց և փետր. 16էն 28, առաւօտեան ժամ 1.15ին ըստ Թրքաց։

Քարաքէօյէ վերջին կառքը պիտի մեկնի գիշերուան ժամ 2ին ըստ Թրքաց, Էմին-Էօնիւէ վերջին կառքը ժամ 1ին ըստ Թրքաց և Քարաքէօյէ վերջին կառքը ժամ 2ին ըստ Թրքաց։ Այս վերջին գծին վրայ գիշերուան երթեւեկութիւնք պիտի սկսին ժամ 2ին և պիտի վերջանան ժամ 3ին ըստ Թրքաց։

Ընդհանուր Տնօրէն
Ա. ԹՐԻՒՎԷ

ԺԷՌՈՏԷԼԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բանի ժէռոտէլականութիւն, — այս է ներկայ ձիրան նորութիւնը։ Քաղաքակրթութիւն բառին հետ նոյնայանգ է։ Արդարեւ, ժէռոտէլականութիւնն, այսինքն ժէռոտէլի Բաղդիներու գործածութիւնն համընթաց է քաղաքակրթութեան և հիւանդ թոքերու բժշկութեան։

—Սա անդամ ժէռոտէլը, կըսէր Էմիլ Կուտօ, ակամայ կերցուց ինձ իւր բաղդիները։ Իրաւ է թէ, կը յարէր, այդ մասին երբէք տրամաբան տրթիռ ունեցած չեմ, հապա կը ցաւիմ միայն որ աւելի կանուխ չճանչցայ այդ բաղդիները։

Թող մեր ընթերցողք հետեւին այս խրատին. զայս կը մաղթենք իրենց Թոքերուն։

Ժէռոտէլի Բաղդիներու կեդրոնատեղիքն են ի Կ. Պոլիս Գանդուք եղբարց Բրիտանական դեղարան, Ն. Թէատորէէի կեդրոնական դեղարան, և Դեղագործական Մթերանոցն, 35, Մեծ փողոց Կալատայի։ — Փոքրաքանակ կը վաճառի ամեն դեղարանաց մէջ։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՅԻ

ՀԻՒԱՆԴԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Հիւանդոնեներու նիւթին վրայ արդէն խօսուած ըլլալով՝ այս կրկնութեան առթիւ միայն ներկայացուցման մասին երկու խօսք։ Երէկ գիշեր մեր թատրոնին ընտրելագոյն դերասանք արարաւ իրենց ճիգն թափեցին։ և յիրաւի հաւիւ թէ այդ ամեն ճգանց միահամուռ գալովը այդ չնաշխարհիկ հրաշակերտին բաւական գոհացուցիչ՝ այլ աղօտ մէկ պատկերը կարելի է տալ հոս։ Ուր թողուք որ թէ և մեր դերասանք նոյն իսկ առաջին կարգի առդիրներ ըլլային՝ այսչափ արագ արագ խաղ փոխելով, և խուռն բազմութեան մը տեսքին եւ խրախուսանաց ելեքտրացուցիչ ազդեցութենէն զուրկ մնալով՝ անհնար էր որ աւելի բան մ՝ ընէին։ «Դրուատիք, կ՝ըսէ տոս սարդ մ՝ ի սարենաց, հոսեցարոյ սրտնեղն է։» Այս խօսքը ճշմարիտ է մանաւանդ պաշտամանք տանձնոյ ճարտարաց որոյ արժէքը հասարակաց յողդողդ եւ անատոյգ ճաշակին վայրկենական հաճոյքէն կախումն ունի։ Ուստի այլ եւս չեմք ճաղկեր զՊ. Մանաս իւր նուագախմբին՝ մանաւանդ այդպիսի մեծ թատերգաց համար՝ անբաւականութեանը վրայ։ չենք քննադատեր պարերն եթէ երբեմն փոխանակ միտրանութեամբ ներդաշնակութիւն գոյացնելու ի զրօս ականջաց, դաշնակութեան թելը կորանցնելով տարաձայնութեան բաւղի մը մէջ իրարու եւուէն կը վազեն առանց զիրար գտնելու։ չենք իսկ զարմանար եթէ մեր ընտրելագոյն դերասանաց ոմանք երբեմն յարիտակեալ կրից ալեկոծութեան մէջ անգամ՝ յանկարծ ներդաշնակութեան տեղ իրենց դաշնագիրն յիշելով՝ փոխանակ հոգեյոյզ հառաչանքի կամ ազազակի մը՝ ցնորական տարօրէն ճիչ մը կ՝արձակեն ինչպէս երգի մէջ ստուերի մը հեռանալու թշնաւ մը՝ իրենք ալ վայրապար հեւ ի հեւ վազելով իրենց խոստացուած ոսկիներն եռուէն։ Աւելի կը սիրեմ ըսել՝ և յայտ երէկ իրիկուան համար այլ սակաւաթիւ հանդիսականաց համամիտ եմ՝ թէ ներկայացումն ըստ կարի գեղեցիկ եղաւ և թէեւ առաւօտեան 1 ½ին եւանք թատրոնէն ոչ մէկուն վրայ տքնութեան կամ խոնջութեան նշան մ՝ կար։ Ծափահարութիւնք եւ ի տես կոչմունք գրեթէ ամեն արարուածոց մէջ տեղի ունեցան՝ բայց մանաւանդ վերջինոյ մէջ՝ եւ առանձին ի պատիւ քաջ դերասանուհւոյն Բօգլի։ Անգո՛ւթութիւն, որ միշտ կերպով մը մեր երեսին կը զարնես մեզի ընտրեալ ձիրքերդ, չէիր կրնար այդ տիպնոյ ձայնին գեղեցկութեան համեմատել այլ ամեն հանգամանքն ալ։

ՅՈՒՐԴ. ԹԻԿՆԱՔՈՒՐ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՀԱՐՔ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ

Երկրորդ

ՑԱԿՈԲ Գ. ԷՏԻԼԵԱՆ

Սոյն գործ՝ որ կը պարունակէ ընտիր մտածումներ եւ ասացուածներ քաղեալք յամենայնէ որ ինչ գեղեցկագոյն արտադրած են ամեն ժամանակաց եւ երկրաց, ու մասնաւորապէս Ֆրանսայի գրական մեծ փառքերն, որպէս Հոմեր, Վիրգիլ, Պոսսուէ, Ռասին, Մալէրպ, Տանդէ, Շէքսպիր, և.ն. և.ն., իրաւամբ արժանի է ազգային բանասիրաց ուշադրութեան։

Կրնամք վստահաբար յանձնարարել միանգամայն բարձրագոյն դասուց աշակերտաց սոյն կարեւոր երկրին գործածութիւնն, որ ոչ միայն պիտի նպաստէ նոցա գրական ճաշակի ազնուացման, այլ և պիտի ընձեռէ ոսկեղէն բանալին այն ամեն գեղեցիկ ասացուածոց՝ որք իրաւամբ կը նկատուին ընթացիկ գրականութեան գոհարներն։

Կեսրոնատեղին է միայն, Գալաթիա, կամուրջի գլուխն, Օսմանեան Գրատունն, եւ կը վաճառի ի գին 10 ղրուշի։

2—12

ԲԱՐԵՍԷՂ Ե. ԷՄՍԷՐՃԵԱՆ

ՄԱՐԱ՞Խ ԹԷ ՄԱՐՈՒԽ

Բանասիրական տետրակ մ՝է որ կը հետազօտէ թէ Յովհաննէս Մկրտչի կերածը մարո՞ւխ էր թէ մարախ, և որ արժանի է բանասիրաց ընթերցանութեան։ Կը ծախսուի, ի գին 1 ղրուշի, ամեն գրավաճառաց քով։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՅԱՍ

ՕՍՄ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐՏՔ

Լոնտոն, 1 փետր.

Օսմանեան փոխառութեանց անգլիացի արժէտեարք աղերսագիր մը մատուցին առ լորդ Սալիսպուրի, յիշեցնելով 1881ին Բ. Դռան և իրենց միջև գոյացեալ համաձայնութիւնն որով տէր կը լինէին ինչ ինչ հասոյթներու, ի փոխարէն զեղչելով իրենց պահանջից մէկ կարեւոր մասն։ Այս զոհողութիւն պիտի փոխարինուէր թոգեալ հասութից ամբողջ։ Արդ, այդ հասոյթներէն Արեւ. Բուլղարիոյ հարկն, յաճախագոյն մեծ զեղչով վճարուելէ յետոյ, Փիլիպէի վերջին դէպքերէն (1885 սեպտ.) ի վեր բոլորովին դադրած է։ Միւսներն, ինչպէս Պուլկարիոյ հարկն և օսմանեան պարտքին Պուլկարիոյ, Սերպիոյ եւ Զերնայորայի ինկած բաժինները, թէեւ նախատեսեալ Պերլինի Դաշնագրով, տակաւին չեն կարգադրուած տէրութեանց կողմէ։

Անգլիացի արժէտեարք, որք այդ հասութից երաշխաւորութեան յանձնած էին ընդունիլ 1881ի կարգադրութիւնն, ի վերջոյ կը խնդրեն լորդ Սալիսպուրիէ որ ստանձնէ իրենց իրաւանց եւ շահուց պաշտպանութիւն՝ ձեռք բերելու համար Պերլինի դաշնագրին իրենց նպաստաւոր ուղղութեանց գործադրումը։ Կը խնդրեն աջակցութիւնն եւ պաշտպանութիւնն զոր Տէրութիւնք լուսեալ խոստացած են իրենց Պերլինի դաշնագրով։ Կը յարեն թէ նմանօրինակ ձեռնարկներ պիտի ընեն անշուշտ օտար արժէտեարք իրենց կառավարութեանց մօտ։

Բարիզ, 2 փետր.

Պագինպերիի Ալէքսանդր իշխանը Մենտոնէ (Իտալիա) հասած է։

Գորսայի գնոց անկման պատճառ է գերման ռազմաց յարձակումներն և իրաց վիճակին կնճիռներն, սակայն տէրութեանց յարաբերութեանց մէջ չկայ բան մը որ արդարացուցնէ արդի անհանգստութիւնները։

ԳԱԼԱԹԻՈՅ ԳԻՆԻ

Գալաթիա, 22 յունվար

ԸՆԹԱՑՔ ՖՈՒՆԴԱԿԱՆԱԳՐՈՒՄ

Ամերիկեան վրայ դրամագրի	110 3/4
» » » (վերջին)	110 3/8
» Բուրսայ » (դրամագրի)	22 80
» » » (վերջին)	22 87 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԻԹԳԻՐՔԻ

Օսմանեան Քանսոլիտ

	Գնահատ.
Երեկ երեկոյ գոց. (Միաց. Դ. ուրգ. կ.)	14 20
Յորսայի գոցուելին վերջը »	14 35
Ցերեկի մէջ »	— —
Ընտրուած բաղդիներու »	14 35
Բաղդիներու գին	14 37
Նուազագոյն »	14 35
Կէս օրին	14 34

ԻՍԹԻԴՐԱՔԸ ՑԱԼԻՒԼԻ

Երեկ երեկոյ	(Գ. կ.)	39 9
Այս առաւօտ	» »	39 23
Կէս օր	» »	39 23
Ախտաւորութիւն 1858	Ա. Ուրբ	20 20
» 1862)		
» 1860)		
» 1863)	Բ.	13 25
» 1872)		
» 1865)		
» 1869	Գ. »	14 85
» 1873)		

ԻՆԻՖԻԷ ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ

Երեկ երեկոյ գոցուելու		77 10
Այս առաւօտ բացուելու	Գ. կ.	77 30
Կէս օրին		77 80

ԲԱՆԿԵՏՈՒՄՈՒ

Հարիւր 2 Փետրվար, ժամ 3 վար. 45 ր.փ.

Ֆրանսական Ռենթ 4 1/2 %	106 75
» » 3 %	78 45
Օսմանեան գանձարանի Սերի Դ. բաղադրեալ	12 70
» » » գոյներ	13 35
» » Սերի Բ.	14 20
» » Գ.	13 50
Օսմանեան »	30 25
» Բանկի բաժնեթղթեր	— —
Գազ Օսմանի	485
Դրեսար Լիմիթ	535
» Ֆանտիզ	1305
Ռումանեան Լիմիթ	1205
Ռուսական գրամով	1967 50
Ռուսական 5 % 1877թ.	99
Իտալական Ռենթ	92 40
Եգիպտական միացեալ	358 75
Սպանիական (արտաքին)	60 1/2
Բրազիլի Թիւրք	336 25
3 % Հելլենական	29
Ֆոն Լոնդրայի վրայ	25 37

ԲԱՐԻՁ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 2 Փետրվար, ժ. 10 վ. 30 ր.փ.

Ֆրանսական Ռենթ 4 1/2 %	— —
Օսմանեան գանձարանի Սերի Դ.	13 30 1/2
Եգիպտական	356 25

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ԴԻՄԱԿԱՒՈՐ ԵՒ ԱՆԴԻՄԱԿ

Ի ՆՊԱՍ

ԱԶԳ. ՀԱՅՈՒՀԱԾԱՁ ԷՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ի ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ, ԲԵՐԼԻՆ

8/17 Փետրուար 1887 Հինգշաբթի գիշեր

ԿԱՐԳԱԴՐԻՐ ՄԱՍՆԱԽՈՒՄԲ

Վարիչ. Տատեան Յարութիւն էֆէնտի,
Խորհրդական Արտաքին գործոց նախարարութեան, ՆԱԽԱԳԱՀ
Աղաբէկեան Սարգիս էֆ. ԴԵՐ-ՆԱԽԱԳԱՀ
Մաքսուտ Սեպուհ » ԴԱՆՁԱՊԵՏ
Փափազեան Լեւոն » ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ

ՏԻԿՆԱՑՔ

Աղաբէկեան Ս.
Ապրօ Ս.
Երկանեան Վ.
Լիսաեան Յ.
Մամիկոնեան Մ.
Մանուէլեան Ս.
Նէվրուզ Յ.
Նորատունկեան Գ.
Նորատունկեան Յ.
Զրպուքճեան Տ.
Պէլլօրեան Ա.
Տաղուտեան Տ.
Տատեան Տ.
Տէրունեան Կ.
Տը Ջունդ
Փորթուքալ Մ.

ՏԵՍՈՒՉ

Գավաֆեան Արամ
Եէնի-Տիւնեա Տիմիթրաքի էֆ.
Եուսուֆեան Տիգրան էֆ.
Լիսաեան Մկրտիչ
Լըմուան Լէօն
Լրպէ Ալիքսան
Կիւմիւշկիրտան Տիգրան
Հալաճեան Բարսեղ
Մամիկոնեան Միքայէլ էֆ.
Մէրեէմ-Գուլի Յարութիւն
Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ.
Նորատունկեան Յարութիւն
Պարոյրի Ժաք
(Ապահ տը) Ջունդ
Ռաֆաբար Լօժէն
Սամանճի Գէորգ
Սիմենօֆ Սիմոն
Սմայիլ Ֆ.
Տատեան Տիրան էֆ.
Փափազեան Նշան
Փորթուքալ Միքայէլ էֆ.
Օգոստինոսեան Անտոն

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԱԶԳԱՍԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԶՄԻՒՌՆԻՈՅ

Յունուար 19.— Ահաւասիկ ընկերութիւն մը, որ քսան եօթն տարիներէ ի վեր կը գործէ անընդհատ տեղւոյն Հայ ժողովրդեան մէջ, ձրիաբար գրկելով բժիշկ և տալով դեղեր ու մինչեւ իսկ ուտեստ և այլն, ազգին անանկ հիւանդներուն, այսինքն անոնց որոնք ոչ կրնան մուրալ, ոչ հիւանդանոց երթալ, ոչ ալ իրենց չքաւորութիւնն յայտնել մէկու, այլ հիւանդ և կարօտ՝ կը տնաւորին աւելի կարօտ ընտանիքի մը ծոց։

Նպատակը՝ բառին կատարեալ նշանակութեամբը մարդասիրական է. գործել՝ վասեմ, յաջողել՝ գովելի, մանաւանդ երբ պէս պէս դժուարութիւններ ալ չեն պակասիր։ Այլ ցարդ ընկերութիւնը ծառայած է իր նպատակին անսայթաք՝ ունենալով իրեն հայոյթի աղբիւր, տարեկան հանդանակութիւն, ժողովրդային նուէրներ և պարահանդիսի արդիւնք։

Վերջին տարիներս այս վերջինը կը կազմէ գլխաւոր հայոյթ ընկերութեան, որ ձմեռուան և բարեկենդանի միջոցին՝ քաղաքիս մէջ տրուած պարահանդէսներու կարգը առաջին և փայլուն տեղ մը կը բռնէ Ազգասասիրաց ընկերութեան պարահանդէսը, չը-նորհիւ անոր մի քանի պատուաբժան անդամներու ազդեցութեան և ջանից։

Սակայն տեղւոյս Ազգ. վարչութիւնը կ'ուզէ այս հայոյթ կերպով մը իւրացնել, ուստի նախ ընկերութեան պարահանդիսի վայր հայթայթելով՝ անոր արդիւնքին բաժնեկից կը լինի, իսկ այս անգամ ալ առանձին կ'ուզէ տալ պարահանդէս, այդ մասին պէտք եղածը առաջին ընկերակցութեամբ մը ուսանելէ վերջ. ուստի յանձնաժողով մը կազմուի, և Դեր. Մելքիսեդեկ մասնաւոր հրաւիրագրով նորակազմ Յանձնաժողովոյ անդամներն ի նիստ կը կոչէ։

Ազգասասիրաց ընկերութիւնն իր առաջին հարուածը մի քանի տարի առաջ նոյն իսկ Ազգ. վարչութենէն կրելէ, այսինքն ազգ. անտուկէ իր ունեցած 800 օսմ. ոսկւոյ գումարէն ըզգալի զեղչ մ'ընելէ ետք՝ պան տարեկան %ին 8 տոկոսով հոն անխախտ պահելու որոշումը համբերութեամբ և ազնուութեամբ տանելէ ետք՝ չէր կըրնար այս երկրորդ ուժգին հարուածին ևս տոկալ. ուստի կը շարժի, անոր Պատ. Անդամներ կը յուզին, ձայներ կը բարձրանան, մինչեւ որ նոր փոթորիկէ մը զգուշանալու հարկը կ'ստիպէ վարչականներ զիջում ընել, և հետեւաբար Բաղ. ժողովոյ կողմէ երկու անդամներ կը ներկային Բարեխնամ Ընկերութեան ազդեցիկ մի անդամին և վարչութեան հանութիւնը կը յայտնեն կրկին ընկերակցութեամբ պարահանդէս տալու մասին։

Այսու վերջ կ'առնու խնդիրը, բայց այլ ընդ այլոյ զրոյցներ չեն պակսիր, որոնք մինչեւ իսկ ընկերութեան մատուցած ծառայութիւնները կը մոռնան, և քիչ մ'աւելի առաջ երթալով ընկերութեան գովելի նպատակը չարի կը մեկնեն, առարկելով թէ՝ ազգատին տրուած նպաստն անոր ծոյլ և աւելի ազքատ ըլալուն կրնայ ծառայել միայն։

Ահա գաղափարներ, որոնք մեր ազատ մտաւորականներու սեպհական են, և առաջին անգամ չէ որ կը լսուին մեր մէջ, այլ երբեմն մինչեւ իսկ եկեղեցւոյ բեմէն կը քարոզուին՝ նոյն իսկ Ազքատասիրաց ընկերութեան տարեկան ժողովներու առթիւ։

Հարկ է գիտնալ որ թէեւ երեւելի մտաւորականներ, ընկերական խնդիրներով զբաղող մեծ հանճարներ ստէպ դէմ իսօսած են ողորմասիրութեան, այլ ցարդ և ոչ մէկ երկրի մէջ ի սպառ չնչուած է այն. ամեն տեղ առատօրէն կը բաշխուի՝ ընկերութեան կարօտ դասակարգի թշուառութիւնն ու աղէտը մինչեւ ատիճան մը սփոփելու համար։

Նաեւ անոնք որ հակառակ իսօսած են ողորմասիրութեան՝, չէ թէ զայն լիովին բառնալ կը պահանջեն, այլ աւելի պատշաճաւոր կերպով, որպէս զի բարի նպատակ մը չար յառաջ չբերէ։

Սակայն Ազքատասիրաց ընկերութեան ողորմասիրութիւնն արդէն սահմանափակ է, ըստ որում նա չնպաստեր ամեն աղքատի, չողորմիր ամեն մուրացկանի, այլ կը խնամէ միայն տնանկ հիւանդն ու տկարը։

Այս հիւանդներու մէջ կրնան գըտնուիլ այնպիսիներ, որոնց աղքատութիւնն իրենց ծուլութեան արդիւնք միայն եղած լինի, բայց երբ անոնք իրենց բոլոր առողջ օրերը ղրկեալ կեանք մը կ'անցուցեն, այսինքն երբ իրենց ծուլութեան պատիժն արդէն կը կրեն, ի՞նչ իրաւունք, ի՞նչ ողջմտութիւն կըրնան ներել տալ որ այդ ղրկանք բաւական չհամարինք և անոնց հիւանդ օրերուն մէջ անդամ զիրենք չխնամենք, կամ ընկերութեան կողմէ խնամող, դարմանող անձնուէր խմբի մը ջանքեր քամահրենք և զանոնք ցնաստարեր համարինք։

Սակայն հասարակութեան մէջ վարչութեան կողմէ ցրուած զրոյցներ հոս չեն վերջանար, այլ կը յուզեն երեւմտական խնդիրներ, ըսելով թէ Զմիւռնոյ Ազգ. երեւմտացոյցը ներկայ տարւոյն մէջ 300 օսմ. ոսկւոյ բաց մ'ունի և այս բաց պարահանդէսով կրնայ գոցուիլ։

Բացեր անսպառ են մեր մէջ, սակայն զարմանալի է որ երբ ասկէ քանի մը տարի առաջ, խումբ մը երիտասարդներու կողմէ խնդրագիր կը մատուցուի վարչութեան պարահանդէսով արդիւնք մը գոյացնելու համար, հեգնական ծիծաղով կը մերժուի այս վերջինս կողմէ։ Այժմ պարահանդէսը շատ համով կուգայ, միակ միջոց կը կարծուի ազգային արկղի բացը գոցելու. այսու հանդերձ իրաւացի չէ՝ ազգային ուրիշ մէկ հաստատութեան հայոյթի աղբիւրը չոչնչել, ասդին ուրիշ մէկ բացի համար։

Եւ այս բաց սոսկ 150 ոսկի կը մնայ, քանի որ պարահանդիսի արդիւնքին կէսն ազգային արկղը պիտի ստանայ, և 150 ոսկի չնչին գումարի մը համար ո՛չ խոհեմութիւն է, ո՛չ օրինաւոր, ո՛չ ալ ազգասիրական, կերպով մը սպառնալ գոյութեան այնպիսի մի ընկերութեան, որ ազգին տնանկ դասուն մատուցած ամենօրեայ ծառայութիւններով ոչ միայն ընդհանուր շնորհակալութեան և համակրութեան արժանացած է, այլ և իր քառորդդարեայ աւելի միջոցի մը յարատեւութեամբը՝ բարոյապէս ալ միութեան, անձնուիրութեան, հաստատամտութեան և մարդասիրութեան օրինակ ու տիպար եղած է։

Իսկ այս անգամ՝ ալ առանձին կ'ուզէ տալ պարահանդէս, այդ մասին պէտք եղածը առաջին ընկերակցութեամբ մը ուսանելէ վերջ. ուստի յանձնաժողով մը կազմուի, և Դեր. Մելքիսեդեկ մասնաւոր հրաւիրագրով նորակազմ Յանձնաժողովոյ անդամներն ի նիստ կը կոչէ։

Ազքատասիրաց ընկերութիւնն իր առաջին հարուածը մի քանի տարի առաջ Նոյն իսկ Ազգ. վարչութենէն կրելէ, այսինքն ազգ. անտուկէ իր ունեցած 800 օսմ. ոսկւոյ գումարէն ըզգալի զեղչ մ'ընելէ ետք՝ պան տարեկան %ին 8 տոկոսով հոն անխախտ պահելու որոշումը համբերութեամբ և ազնուութեամբ տանելէ ետք՝ չէր կըրնար այս երկրորդ ուժգին հարուածին ևս տոկալ. ուստի կը շարժի, անոր Պատ. Անդամներ կը յուզին, ձայներ կը բարձրանան, մինչեւ որ նոր փոթորիկէ մը զգուշանալու հարկը կ'ստիպէ վարչականներ զիջում ընել, և հետեւաբար Բաղ. ժողովոյ կողմէ երկու անդամներ կը ներկային Բարեխնամ Ընկերութեան ազդեցիկ մի անդամին և վարչութեան հանութիւնը կը յայտնեն կրկին ընկերակցութեամբ պարահանդէս տալու մասին։

Այսու վերջ կ'առնու խնդիրը, բայց այլ ընդ այլոյ զրոյցներ չեն պակսիր, որոնք մինչեւ իսկ ընկերութեան մատուցած ծառայութիւնները կը մոռնան, և քիչ մ'աւելի առաջ երթալով ընկերութեան գովելի նպատակը չարի կը մեկնեն, առարկելով թէ՝ ազքատին տրուած նպաստն անոր ծոյլ և աւելի ազքատ ըլալուն կրնայ ծառայել միայն։

Ահա գաղափարներ, որոնք մեր ազատ մտաւորականներու սեպհական են, և առաջին անգամ չէ որ կը լսուին մեր մէջ, այլ երբեմն մինչեւ իսկ եկեղեցւոյ բեմէն կը քարոզուին՝ նոյն իսկ Ազքատասիրաց ընկերութեան տարեկան ժողովներու առթիւ։

Հարկ է գիտնալ որ թէեւ երեւելի մտաւորականներ, ընկերական խնդիրներով զբաղող մեծ հանճարներ ստէպ դէմ իսօսած են ողորմասիրութեան, այլ ցարդ և ոչ մէկ երկրի մէջ ի սպառ չնչուած է այն. ամեն տեղ առատօրէն կը բաշխուի՝ ընկերութեան կարօտ դասակարգի թշուառութիւնն ու աղէտը մինչեւ ատիճան մը սփոփելու համար։

Նաեւ անոնք որ հակառակ իսօսած են ողորմասիրութեան՝, չէ թէ զայն լիովին բառնալ կը պահանջեն, այլ աւելի պատշաճաւոր կերպով, որպէս զի բարի նպատակ մը չար յառաջ չբերէ։

Սակայն Ազքատասիրաց ընկերութեան ողորմասիրութիւնն արդէն սահմանափակ է, ըստ որում նա չնպաստեր ամեն աղքատի, չողորմիր ամեն մուրացկանի, այլ կը խնամէ միայն տնանկ հիւանդն ու տկարը։

Այս հիւանդներու մէջ կրնան գըտնուիլ այնպիսիներ, որոնց աղքատութիւնն իրենց ծուլութեան արդիւնք միայն եղած լինի, բայց երբ անոնք իրենց բոլոր առողջ օրերը ղրկեալ կեանք մը կ'անցուցեն, այսինքն երբ իրենց ծուլութեան պատիժն արդէն կը կրեն, ի՞նչ իրաւունք, ի՞նչ ողջմտութիւն կըրնան ներել տալ որ այդ ղրկանք բաւական չհամարինք և անոնց հիւանդ օրերուն մէջ անդամ զիրենք չխնամենք, կամ ընկերութեան կողմէ խնամող, դարմանող անձնուէր խմբի մը ջանքեր քամահրենք և զանոնք ցնաստարեր համարինք։

Սակայն հասարակութեան մէջ վարչութեան կողմէ ցրուած զրոյցներ հոս չեն վերջանար, այլ կը յուզեն երեւմտական խնդիրներ, ըսելով թէ Զմիւռնոյ Ազգ. երեւմտացոյցը ներկայ տարւոյն մէջ 300 օսմ. ոսկւոյ բաց մ'ունի և այս բաց պարահանդէսով կրնայ գոցուիլ։

Բացեր անսպառ են մեր մէջ, սակայն զարմանալի է որ երբ ասկէ քանի մը տարի առաջ, խումբ մը երիտասարդներու կողմէ խնդրագիր կը մատուցուի վարչութեան պարահանդէսով արդիւնք մը գոյացնելու համար, հեգնական ծիծաղով կը մերժուի այս վերջինս կողմէ։ Այժմ պարահանդէսը շատ համով կուգայ, միակ միջոց կը կարծուի ազգային արկղի բացը գոցելու. այսու հանդերձ իրաւացի չէ՝ ազգային ուրիշ մէկ հաստատութեան հայոյթի աղբիւրը չոչնչել, ասդին ուրիշ մէկ բացի համար։

Եւ այս բաց սոսկ 150 ոսկի կը մնայ, քանի որ պարահանդիսի արդիւնքին կէսն ազգային արկղը պիտի ստանայ, և 150 ոսկի չնչին գումարի մը համար ո՛չ խոհեմութիւն է, ո՛չ օրինաւոր, ո՛չ ալ ազգասիրական, կերպով մը սպառնալ գոյութեան այնպիսի մի ընկերութեան, որ ազգին տնանկ դասուն մատուցած ամենօրեայ ծառայութիւններով ոչ միայն ընդհանուր շնորհակալութեան և համակրութեան արժանացած է, այլ և իր քառորդդարեայ աւելի միջոցի մը յարատեւութեամբը՝ բարոյապէս ալ միութեան, անձնուիրութեան, հաստատամտութեան և մարդասիրութեան օրինակ ու տիպար եղած է։

(Մշակ) Գ. Ա.

ՀԱՅՈՑ ՄԱՄՈՒԼԻ ՊԱՀՏՕՆԸ

Հրատարակել մի լրագիր հայերէն լեզուով և հայերի համար դուրս եւեւլի դժուար է, քան թէ մի որ և է ուրիշ ազգի համար, որովհետեւ, բաց ի հրէաներից ոչ մի ազգ այն ատիճան ցիր ու ցան եղած չէ ամբողջ աշխարհիս երեսին, որքան հայերը։

Ցրուած լինելով ամբողջ երկրագունտի երեսի վրայ և միայն տեղ տեղ խիտ կերպով միասին բնակվելով, հայերը իսկապէս շատ քիչ ընդհանուր կապ ունեն իրար մէջ։ Բաց ի կրօնական ընդհանուր կապերից, որոնք պայմանաւորվում են ազգի մեծամասնութեան համար ընդհանուր եկեղեցու դոյութեամբ, ուրիշ որ և է չշոշափելի կապ ցիր ու ցան եղած այդ ազգի անդամների մէջ դժուար էլ է գտնել։ Բայց կրօնական փոխադարձ կապը աշխարհիս ամեն ծայրերում ցրված մի ազգի անդամների մէջ ամրապնդելը՝ մամուլի գործը չէ։ դա եկեղեցու գործն է, որ այդ պէտք է կատարի թէ իր պաշտօնեաների կենդանի քարոզի միջոցով, թէ հոգեւոր դպրոցների միջոցով, թէ վերջապէս կրօնական գրականութեան, այն է կրօնական գրքերի ու կրօնական պարբերական հրատարակութիւնների միջոցով...։

Իսկ մի քաղաքական-գրականական թերթ բոլորովին այլ կոչում ունի։ Նա չէ կարող կրօնական մի թերթի գործը կատարել և մի, թէև ցրուած ազգի անդամների փոխադարձ յարաբերութիւնների մէջ ուրիշ ոչինչ անխզելի կապ չը տեսնել, բացի կրօնական կապից։

Ուրեմն ուրիշ ի՞նչ կապ կարող է լինել մի ազգի անդամների մէջ, որոնք միմեանցից այդքան ցրված են, ինչպէս հայերը։—մայրենի լեզո՞ւն։ Բայց մայրենի լեզուն աւելի գոյութիւն ունի այն հայերի մէջ, որոնք դեռ չեն դադրել իրանց պատմական ծննդավայրից, որտեղ նրանք, թէև հազար և մի ուրիշ փոքրիկ ազգութիւնների հետ միասին խառն են ապրում, բայց որտեղ նրանք դարձեալ բաւական խիտ ազգաբնակութիւն են կազմում։ Իսկ իրանց ծննդավայրից հեռու գաղթած հայերի մէջ մայրենի լեզուի գործածութիւնն էլ փոքր առ փոքր անհետանում է։

Հայոց մամուլի պաշտօնը պէտք է լինի՝ այժ տալով մայրենի լեզուին, աշխատել տարրացնել նրան և գործածելով նրան որպէս միջոց, որպէս գործիք, այլ և այլ դաստութիւնները պատկանող հայերի մէջ հաստատել մի ներքին կապ որ հիմնված լինէր ընդհանուր շահերի վրայ,—թէ նիւթական և թէ բարոյական շահերի վրայ։

Այդ ընդհանուր շահը երկու որոշ մասերի է բաժանվում. նախ՝ ընդհանուր մարդկային փոխադարձութիւնը, և երկրորդ՝ այն երկրի պետական շահերը, որտեղ հայերը աւելի խիտ կերպով են բնակվում։

Այդ պատճառով հայոց թերթի պաշտօնը հետեւեալն է։ Նախ՝ հայոց լրագիրը պէտք է մայրենի լեզուի միջոցով աշխատի տարածել ամեն տեղի և ամեն երկրի հայերի մէջ ընդհանուր մարդկային քաղաքակրթական գաղափարները և երկրորդ՝ յարուցանել և մշակել Անդրկովկասի, Թիւրքիայի և Պարսկաստանի վերաբերմամբ այն սեպհական նշանաւոր հարցերը, որոնց վիճակված է կենդանութիւն տալ այդ երկիրներին, և որոնց միջոցով նոյնպէս կարելի լինի կապել և այդ երկիրներից հեռու գաղթած հայերի շահերը իրենց ծննդավայր երկիրներում հաստատապէս բնակվող հայրենակիցների հետ։

Հայոց թերթը դործածելով մայրենի լեզուն որպէս միջոց, պէտք է մի կողմից ջանայ կրթել ամեն տեղ ցրված հայերին ընդհանուր մարդկային կուլտուրական ոգով, իսկ միւս կողմից այդ բոլոր ցիր ու ցան եղած հայերին ջանայ կապել տնտեսական շահերով այն երկիրների հետ, որտեղ հայերը դեռ մնացել են, որտեղ նրանք դեռ բաւական խիտ ազգաբնակութիւն են կազմում։

Այդ է պատճառը, որ հայոց թերթը օրինաւոր կերպով հրատարակել, այնպէս որ նրա ընթերցանութեամբ հետաքրքրվի, դրաւվի և թիֆլիսի, և Երեւանի, և Բաղուի, և Նոր-Նախիջեւանի, և Թաւրիզի, և Աղուլիսի, և Նիժնի-Նովգորոդի ու Աստրախանի հայը,—շատ դժուար է։

Մշակը իր գոյութեան տասն և չորս տարվայ ընթացքում, որքան հնար էր իրան, աշխատեց լրացնել այդ իր նախագծված պրոգրամմին։ Որքան նա այդ իր նպատակին հասել է, թող դատեն ընթերցողը, թող վկայէ բաժանորդների այն թիւը, որ թէև համամտվելով ուսաց և եւրոպական լրագիրների բաժանորդների թիւի հետ՝ մի ողորմելի թիւ է կազմում, բայց որին երբէք Ռուսաստանի ոչ մի հայոց պարբերական հրատարակութիւն հասած չէ։

Նոյն ուղղութեամբ կը շարունակի ընթանալ Մշակը և ներկայ 1887 թիւն։

(Մշակ) Գ. Ա.

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

ԱՇԽԱՐՀԻՍ ՎԱԽՃԱՆԸ. Ս. խարհիս վախճանը պիտի հասնի ճիշդ ու ճիշդ տասն միլիոն տարիէն։ Զայս պայմանաժամ որոշած է Սըր Ուիլիըմ Թոմսըն, անգլիացի նշանաւոր բնագէտ, ուսուցիչ կալասվի Համալսարանին մէջ։ Պ. Թոմսըն այս նիւթին վրայ վերջերս նշանաւոր առեւնարանութիւն մ'ըրեր է Լոնտոնի Սրբայական կաճառին մէջ, բարգմանիչ գիտնոց առջեւ։ Հէլմհոլցի պէս, անգլիացի գիտունը կըսէ թէ արեգակն անհուն գունա մ'է որ հեռավհետ կը պակի և ցորչափ պակի, այնչափ կը խառնայ։ Մանրադրիտակ հաշիւներով, ինք գտած է թէ տասն միլիոն տարիէն արեգական բարեխառնութիւնն այնքան պիտի նուազի որ անբաւական պիտի լինի կեանքը սնուցանելու երկրագնդս վրայ։ Միւս նոյն հաշիւներով, գտած է թէ արեգական ծնունդն քսան միլիոն տարի է, առանց սրշելու թէ արեգակն ո՞սկից ծագում առած է, նախապէս գոյութիւն ունեցող ա՞յսարհի մը պայթումէ՞ն թէ դիր և տար միգամածներու խառնումէն։

ԱՐԱՐ ԱԿՆԱԲՈՑԺ ՄԸ. Ճենովայի մէջ այժմ ընդհանուր ուշադրութեան առարկայ եղած է արաբ ակնաբոյժ մը, Պ. Քասէր կոչում, որ երեք ամիսէ ի վեր անդ հասած է և հրաշալի բուժումներ կ'ընէ։ Կոյրերու անկիւանոցին երեք կոյրերու աչքը բացած է, որք անրուձելի հոչակուած էին խառլոյի ամենէն նշանաւոր բժիշկներէ։ Անոնց համար կոյրեր, որք բժշկոյ կողմէ անբուժելի հոչակուած են, անոր կը դիմեն։ Խառլոյ ամեն կողմերէն կը փոխին։ Հարուստ Վիննայի կոյր մը 20000 ֆրանք խոստացեր է արաբ տոքթէօրին եթէ բուժէ զինքն, և սա երաշխաւորեր է թէ ընդհուպ լոյս պիտի տայ նորա աչքց։ Պաճառնացանք խաչցնով հոչակաւոր Ջանէ, զոր շատ բժիշկներ անբուժելի հոչակած են, Քասէրի ձեռամբ դարմանուելէն ի վեր բժշկուելու վրայ է։

Այս օրերս, քաղաքապետութիւնն հրամայեր է Տր. Քասէրի որ ուրիշ աւուր մէջ ներկայէ փայտագիր մը որպէսզի արտօնութիւն ունենայ իւր արհեստն ի գործ դնելու։ Տոքթորն յայտարարեր է թէ ոեւէ վրայագիր չունէր, սակայն կրնայ հատ մը բերել տալ Տէլհիլն (Հնդկաստան) ուր ուսած է իւր արհեստն։ Կոյրերու անկիւանոցին անօրինութիւնն, այս լուրն առնելուն պէս, քաղաքապետին դիմեր և խընդրեր է որ պայմանաժամ շնորհուի արաբ ակնաբոյժին՝ իւր վիրայագիրը բերել տալու համար, և քաղաքապետն հաւաներ է։ Մնաց որ, Քասէր արտասագիր է ամեն քննութիւն կ'ել բժշկոյ ժողովի մը առջեւ։ Այժմ կը շարունակէ իւր հրաշալի բուժումները։

ՀԵՆԵԼԱՆԻՈՎ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ. — Երկու անգլիացի պատանիներ ձեռնարկած են աշխարհի շրջանն ընել հեծելանիւով (վելոսիպեդ)։ Իրենց ուղեւորութիւնն սկսած են Հոլանտայէն, ժամուան մէջ 17 մղոն տեղ երթալով։ Անցեալ շաբթու Բարլէ հասեր են և ընդհուպ պիտի շարունակեն իրենց ուղեւորութիւնը Լիոնի և Նիսի ճանրով։ Երկու ուղեւորաց կրաւորագրքը տասն և չորս տարեկան է։ Կ'ըսէ թէ ոեւէ յոյնութիւն չկրեր այս տաժանելի ուղեւորութենէն։ Շատ թերեւս հագուստներ հագած են և նոյն իսկ պայուսակ առած չեն իրենց հետ, հեծելանիւը չծանրացնելու համար։ Այդ ուղեւորաց հեծելանիւը շատ հեռաբքքրաշարժ են և մեծապէս կը տարբերին սովորականներէն։ Այսպէս, փոքրիկ ոտիւն տակէն կոյմն հաստատուած է. կ'երեւի թէ այս կերպիւ մեքենան աւելի շուտ կ'ընթանայ և աւելի դիւրաւ կ'ինկնէ զառիվայրերը։ Այս ամենայն լաւ։ Սակայն յուսուար ամսոյ մէջ ճամբայ ելնել աշխարհի շրջանն ընելու համար, արտակարգ անդլիացիներու գործ մ'է մ'այն։

ԿԱԼԱՆԱՒՈՐ ԱՐՇԻՒ ՄԸ. Քանի մը շաբաթ առաջ Վենետիկ տարեր են յայթարձիւ մը որ տարօրինակ եղանակաւ մը բըռնուած է երկու ձիսորսներու ձեռամբ, Բոյի հրուանդանին ծայրը։ Ձիսորսները ծովէն տեսնելով արծիւն որ եկած ինան էր ծովային վրայ, նաւակը վարեցին դէպ ի այն կողմ, սակայն մին միայն քաջութիւն ունեցաւ ծովովը ցատկելու, և բիրով ու մեծ կողովով մը զինեալ արիութեամբ յառաջացաւ դէպի թռչունն։ Արծիւը, տեսնելով մարդուն յառաջանալը, փոքանակ փախչելու վրան նետուեցաւ։ Ձիսորսն անդըրդուելի կեցաւ եւ ճարտարութեամբ մը կողովը թռչնոյն գլխուն անցուց, դեռին տալեց զայն, եւ կողովը քաշքշելով տարաւ ճահիճի մէջ ուր արծիւը ջուրին եւ կողովին մէջ թաղլոկելով ուժասպառ եղաւ եւ ինքզինքը կուրցուց։ Միւս ձկնորսն, որ նաւակին մէջ մնացած էր, տեսնելով որ անասունն յաղթուած էր եւ այլ եւս փանդ չկար, ցամաք ելաւ եւ երկուքը միկանց արծիւը կապեցին, նաւակ տարին եւ ամիս մը, իրենց ձկնորսութեան միջոցին, ձկով սնուցին զայն։ Ապա իրենց գիւղը վերադառնալով ծախեցին զայն մի քանի անձանց որք Վենետիկ տարին զայն աւելի բարձր գնով վաճառելու համար։

ՄԱՀՊԱՐՏ ԿՆՆԱՑՔ Ի ՖՐԱՆՍԱ. Անցեալ մի քանի ամսոց մէջ երեք կին մահուան դատապարտուեր են ի Ֆրանսա Պիտի գլխատուին։ Հաւանական է թէ ոչ։ Արդարեւ 1873էն ի վեր կին գլխատուած չէ ի Ֆրանսա։ 1833 էն 1880, 1775 հոգի մահուան դատապարտուած են ի Ֆրանսա, 1570 այր (88 %) և 205 կին (12 %)։ Առանց 1067ը միայն գլխատուած են, իսկ մնացեալոց պատիժը չդիմայակոպ աշխատութեանց վերածուած է։ Կանանց գրգիլոտինէն երթալով հաղուագէպ կը լինին 1846 էն 1860, 39 կին, և 1861 էն 1875 6 կին գլխատուած են։ 1876 էն մինչեւ այսօր ոչ մէկ կին գլխատուած է։

ԱՌ ԸՆԹԵՐՑՈՂԱՍ

Արդէն ծանուցինք Աբեւ-Լեվի բժշկարանի մասին դեկտ. 16է ի վեր որոշուած նոր փոփոխութիւնքն. հանաւօտիւ կը կրկնենք։

Պոլսոյ համար բժշկարանի 160 ղրշ.
Վիեննայ » 80 »
Եռամսեայ » 40 »

Դաւառաց և օտար երկիրներու համար բան առանձին 240 ղրշ և 56 ֆրանքի հաշուով։

Այս նոր կարգադրութիւնք ԱՌԺԱՄԱՆԱԿԵԱՑ պիտի մնան, մինչեւ որ մեր յուսացած քաջալերութիւնը գտնեմք հասարակութեան կողմանէ, վերջնական հրատարակելու համար զայնս։—

«ԱՐԵՒԵԼՔ» ձեռքէ կը ծախուի ի գին 20 փարայի։

ԱՌ ԳԱՒԱՌԱՑԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՍ ԵՒ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՍ

Երեք տարուան փորձառութիւն մը ցոյց տուաւ մեզ թէ Աբեւ-Լեվի բժշկարանոյ գանձման մէջ մեծամեծ դժուարութիւններ կը կրեն գործակալութիւնք, ինչ որ անվերջանալի թղթակցութեանց կարգ կը դառնայ զվարչութիւնս որ հաւաց կարգադրութեան համար չատ անգամներ զբաղ տեղը ժամավաճառ լինելէ դատ կըրկին վնասուց ալ կ'ենթարկուի, այն է ձրիապէս կարդացնելու իւր լրագիրն և որ աւելին է, այս թերթերու թղթատարական ծախսն ալ հոգալու։

Այս անպատեհութեանց մանգամ ընդ վերջ վերջ տալու նպատակաւ Աբեւ-Լեվի վարչութիւնն որոշած է վերջնականապէս ջնջել դաւառաց մէջ գտնուած գործակալութիւնները, պահելով միմիայն հետեւեալներն։

ԳԱՀԻՐԷ.—Յովհաննէս էֆ. Պալըքճեան
ԶՄԻՒՌՆԻՈՅ.—Կարապետ էֆ. Սիմոնեան
ՄԱՆՉԼՍՏԸ.—Գարեգին էֆ. Մօլսօվաք
ՄՈՒՇ.—Մկրտիչ էֆ. Սարգիսեան
ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ.—Սարգիս էֆ. Էսկիճեան
ՊՆԱՏԱՏ.—Ներսէս և Սամուէլ էֆ. Թաղէոսեանց
ՌՈՏՈՍԹՈՅ.—Մկրտիչ էֆ. Քիրազեան
ՎԱՌՆԱ.—Կարապետ էֆ. Յովասափեան

ԱՐԵՒԵԼՔ ի բաժանորդագրոյ վճարումը կ'ելնէ ի բառին բովանդակ իմաստով այսինքն թէ, ամեն անոնք որք կը փափաքին բաժանորդագրուիլ և կամ բաժանորդ գալով կ'ուզեն շարունակել իւրեանց բաժանորդագրութիւնն, պարտին՝ եթէ վերոյիշեալ գործակալութեանց չեն պատկանիր, ՀԷՇ պայմանաժամէ լրագրոյս վարչութեան հաղորդել իրենց բաժանորդագիրն։

Բաժանորդագիրը ժամանակին չհասած թերթի մը առաքումը կը դադրի, առանց որ և է նկատողութեան։

Այն բաժանորդներն որք վերոյիշեալ գործակալութեանց միոյն կը պատկանին, պարտին ՀԱՆԱՆԷՆ և ՈՐՔՈՂՔՊԷՍ վճարել իւրեանց բաժանորդագիրն մեր գործակալաց, որոց առ մեզ ուղղեալ ապրանքներու թենէն միայն կարելի է թերթերու շարունակութիւնը, եւ կամ ուղղակի առ վարչութիւնս յղել զայն։

Այս առթիւ և ի դիւրութիւն մեր բաժանորդաց. Եւ-մեծ-ի բաժանորդագրութիւն կը հաստատենք դաւառաց համար ալ, ինչ որ ցայժմ չունէինք։ Բայց ասոնք կը յայտարարեմք թէ ամեն որ կարող է իւր բաժանորդագիրն հաղորդել մեզ ԾՐԱՐՈՎ (կուրբօ) կամ ՓՈՒՆԱՆԱԿԱԳՐՈՎ եւ կամ ԹՂԹԱԴՐՈՆԾՄՈՎ (փուլ), թէեւ այս վերջին միջոցաւ մեզ հասած գումարներու վրայ հինգ տոկոս մ'ալ ենթարկուած լինիմք։

Վերջացնելու համար պարտ անձին կը համարինք մեր խորին շնորհակալութիւնները յայտնել ու առ համայն գործակալութիւնս որք ամեն ջանք չխնայեցին մեր դժուարին գործոյն յաջողութեան նպաստելու համար եւ կը խնդրեմք որ դադարեալ Պատ. Գործակալք փակելով անցեալ հաշիւներին անյապաղ մեզ հաղորդել բարեհաճին իւրեանց հաշիւներ և պատրաստի ունեցած դրամներն։

ՏՈՔԹՈՐ ԵԴՈՒԱՐԴ ՄԱՍԻՍ

ՏՈՔԹՈՐ ԵԴՈՒԱՐԴ ՄԱՍԻՍ, որ քանի մը տարիներէ ի վեր յԱդրիանուպոլիս հաստատուած, եւ վերջերս ալ ի Վիեննա գընացած էր, վերադարձած լինելով ի Կ. Պո

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒՏ ՄԷՐԻՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՍՏՔ 1885 ՏԱՐԻՈՅ 1,788,964

ՆՕՐԹՀԸԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՍՏՔ 1885 ՏԱՐԻՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար ցիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ այրդ տուժած վնասին 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրաներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԻՄ ՀՐԴԵՀԻ Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ընդհանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ
Կալաթա, Քարանֆինա փողոց, թիւ 9

ԼԱԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՔ

ՇԱՀԱՌԷՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ, ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԷ
ՏՈՒՆԵՐ, ԹԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿՈՐԱՍՏՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԳՈՅՔԵՐ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

Գնումն և վաճառումն ամէն տեսակ արժէքներոց — ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԵՏՈՒԿ — Գանձումն ամէն տեսակ կարգներու

ԹՈՒԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

Կեդրոնատեղի 116, Հրապարակ Լաֆայէթ, Բարիզ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆՔ

Կանխիկ և տապահիկ վաճառումն ֆրանսական բաժնեւորաց պարտաթղթոց — Վիլ տը Բառի 3 % փոխառութիւն 1868 թ, 69 թ, 71 թ, 75 թ, 76 թ (4 %), Գուեսի Ֆոնտի տը Ֆրանս 1853 (3 %) Գիսիլեայ 1860, 79, 80, Ֆոնսիէրէ 1877, 79, Գրանտ Իրիթերէ 1880, Վիլ տը Լիոն 1880, Լիլ 1860, Ամիէն 881, 1/4 Վիլտը Բառի 1871, 1/4 Գրանտ Լիոն 1860, 1/10 Ֆոնսիէրէ 1883 և այլն։

Վիճակահանութիւնք տեսի կ'ուզեն տալու ամէն ամիս և գլխաւոր բաժինքն են 5,000, 10,000, 25,000, 30,000, 40,000, 50,000, 100,000 և 200,000 ֆրանք։

ԹՈՒԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԵՏՈՒԿՆ կը վաճառէ այս ամէն արժէքութիւնքն ի փոխարէն ամսական 5, 10 և 20 ֆրանքի։ Դնող ճանմիրպակս կ'ստանայ իւր պարտաթղթոց թիւերն և իրաւունք կ'ունենայ թէ վիճակահանութեանց և թէ տոկոսի կորսներուն, եթէր թէ տարբողջին վճարած լիներ գումարդ։ Ամսական ստացագիրքը կը ներկայացուին գնողաց ցոյց տուած բնակարանը։

Մասնագիրներու համար, դիմել առ ԱՊՏՈՒԼԱՖ Հ. ՀԱՆ ԵՒ, ընդհանուր ներկայացուցիչ բռնանգակ թուղթերոց համար։ Գրասենեակք թիւ. 4, Պաշչէ-Գաբրա, Կ. Պոլիս։

Գործակալութեանց և մասնագրութեանց թերթք թուղթերոց գլխաւոր գրասենեակ դիմելու են նմանապէս առ Ա. Նաամ էֆենտի։

Գործակատարք
Պ. Ֆ. Գ. Քիլիէան, Քենիշ
Պ. Ա. Բիէլուէրտօ, Ալյեղու-Գործակատար
Պ. Յուլիոս Պ. Դուլճեան, ի Պրուսա
Պ. Մկրտչ Մաքսուտեան, Լովիր և շրջակայքը
Պ. Ն. Կոսմոպոլ, ի Սեկանիկ
Պ. Նարան Ամիէլ, ի Գամասոնոս Սուրիոյ համար
Պ. Յովհաննէս Նամանպեան, ի Կէլիպոլու

PAPIER FAYARD ET BLAYN

ՎԱԹՈՒՆՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՂՈՂՈՒԹԻՒՆ կը հատատուէ անոր դեղագործութիւնը բժշկելու համար Յօդացաւերը, Վերերը, Ստրոֆուլներ, Հոբոնները, Կուշերը և այլն։ Դինն է 1 ֆրանք. կը գտնուի ամէն Դեղավաճառաց քովի Դիմել առ Բարիզ, Սէն-Մէսաի փողոց, թիւ 30։

ՎԻԱՅԻ ԳԻՆԻ

ԿԱՁԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄԱՍԻ ՀԻՒԹ ՅՈՍՓԱՏ ՏԸ ՇՕ

Աննման կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապաքինողները, Թերները, կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամեն փափուկ անձինք։

Վիայի Գինին, սանձն ադրու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Գեղձութեան, Թոքախտի, Սամսիսի ամեն ցաւերու, Փորտրտութեան, Հիւծման, երկար ապաքինման, եւայլն։ Ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Զգային ուժգնութեան ամեն վիճակներուն որոց չատեր լաբորատորք կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. Վիալ, Պուրպոն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Պոլսոյ մէջ Կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Ալիբարանթի դեղարան Տէլլա-Սուտա, որա մեծ փողոց 169։

Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ
ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
Ի ՊՈՍՓՈՐԷԼ ՀԱՆՈՒՔ

ՖԻՆՈՍԱՆՃԵԼԱՐ ԵՕԳՈՒՐԵՈՒ Կ. ՊՕԼԻՍ

Սայն կազմատան մէջ կան Եւրոպական նորընտիր և կատարելագործեալ մեքենայներ որոնցմով կը կազմուին և կը յօրինուին

ԶԱՓԱԼԻՐ ԳՆԵՐՈՎ,

ԳԻՐՔԵՐ գեղեցիկ և հատատուն
ՏՈՒՄԱՐՆԵՐ, վաճառականական եւ
ԱՅՑԵՏՈՄՍՆԵՐ, խիստ մեծաքար և ընտիր։

Ցանկացողաց դիւրութեան համար կազմատունը ունի իրեն կցուր վաճառատուն մը Թիւ 27 Ֆինէոնմէլար-Եաքուչը, ուր կ'ընդունուին յանձնարարութիւնք և ուր կը վաճառուին նաեւ դրագրական ամեն տեսակ սպիտակ, ընտիր թուղթ, գրիչ, տուփերք, պայուսակ, դրապանակ եւն։

ՃՇՄԱՐԻՏ ԶԵՂՔ

Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐ կրծանուանեն թէ սկսած են զեղչել գներով վաճառել իրենց ապրանքները ցնոր յայտարարութիւն։ Զեղչը կը զանազանի, որպ քանակութիւնը կորոշի և կը դեղչուի առեւորոց միջոցին իւրաքանչիւր յանձորդի գներէն վաճառաց տեսակի ու քանակութեան համեմատ։

Բազմատեսակ վաճառք ընտանեկան պիտոյից վերաբերեալ։

Ամերիկան կանանաստի, քալոշ և վերարկու պատուական ու գիմացկուն, շատ աժան գներով կը ծախուին։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ, Նէյի Համիտ դրան կից, Բերչէմէկ բաղար ի Ղալաթիա։

ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ
ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՏՈՒՆ
ԿԻՒՄԷՋ ԵՂԲՕՐ

Բերայի Մեծ-փողոց, 305

Գոմ գատիայի մօտ

ՊԱՂԱՔՆԵՐ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ՏՈՐԱԶՆԵՐ
ՎԱՃԱՌԿԵՆԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ

Ապրանքի համար տասնեակու քարդ եռ տպագրող ամեն անձ ծրիալէն կ'ստանայ վեց մանրանկար սիրուն կենդանագրեր։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԵՒ ՇԱՀԱՎԷՏ

ԱՆԴՐԷԱՍ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Մարկիզատ Ի Բէրլին դիմ. կանոնաւորապէս բանող

Ռաստոկի և որոշ ուղիներուն

Նաւուղղելի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՊԷԼ ԲԸՊՈՒ,
Թիւ 17-18 Ֆիւշիւք Միւլէթ
Մուսանէ փողոց, թիւ 14

ԲԱԲԱԵԱՆԻ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլ, Մէնչեսթրոն և Օտեսայ միջև կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Գէրգ
Աբարան	2,500	Ռոճերս
Աքքաստիա	2,500	Փրուիչանք
Լաքանիա	2,500	Ռ. Իլիչ
Թասէնտիա	3,500	Մորշ
Լուսիկիա	2,800	Ֆոթերթիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տարուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
513 Գործակալք

ՔԻՒՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՄՈՒԱՅԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՑ

Ամբ ամիսը տասն մ'անգամ կը բանի Լիվերբուլ և Մէնչեսթրոնի դէմ։

Ուղեւորք և առաքանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պոսթոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար, նմանապէս Հավանի, Թուքէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Պլանոյի, Մանչեսդրի, Պրատֆորտի եւ եւ համար։

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն չոգենաւու մէջ կայ կին դատարք մը։

Ընկերութեան չոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւորութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Գործակատար՝ ԹՈՄԱՍ Զ. ՀՈՒԼ
Թիւ 1 Ֆիւշիւք Հաճի
փողոց Գալաթիա Գալա

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլ և Մէնչեսթրոնի միջև բանող չոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանորուս	4200	Պիթիրս	3000
Ֆերոս	4000	Սասրիս	3000
Օսմանիի	4000	Նեբրիս	3000
Պէսսադրիս	3250	Ռեզա	3000
Թրիպոլ	3250	Լոտիս	800
Մակասար	3250	Սրիսա	800
Մաքիսթիս	3250	Սեսիլ	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիլիամ խան
515 ՀԷՆՐՈՒ ՄՈՍ և ԸՆԿ
31, 32 Ֆիւշ Սգրիտ, Լիվերբուլ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՄԱՆԱՑԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ դէմ Ռեզլոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայ

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ ՈՐԴԻՒՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպսոս	2,000	Լերանդոս	4,500
Անտէլոս	3,000	Պարտնկոս	4,300
Արկոս	1,300	Պարսոնիս	2,500
Գասսանոս	3,500	Միլոս	2,000
Գլորտիանոս	2,200	Նեբրոս	2,000
Գլասվոս	2,000	Օմիկրոս	5,000
Գրեկոս	2,600	Զրանոս	3,000
Գասիրոս	2,300	Զրանդոս	4,500
Գասիոս	2,100	Զրդոս	2,000
Գրաքոս	2,000	Բասիֆիկ	1,200
Գոմոս	2,700	Բարկոմոս	3,200
Ֆիոս	2,500	Բասդեր	1,700
Տոմիոս	1,800	Ֆիեռ	2,800
Իրաքոս	2,600	Միլիոս	4,400
Ջրաքոս	2,600	Միսուրոս	3,200
Ֆասքոն	800	Թոլոս	3,000
Ֆիոս	1,700	Թոմնոս	5,500
Ֆլասվինիկ	1,000	Թոմիս	3,500
Կուլիկս	5,500	Ռաքիմոս	4,000
Կիրանոս	2,200	Ռաքիս	2,000
Կոզլ	1,800	Միլլիս	2,000
Կրոնոս	2,200	Ֆորնեզ	4,300
Հանկս		Թասոս	1,200
Հերս	2,000	Թ. Ռ. Իլիրք	3,000
Հիասիկս	3,000	Թիկեր	1,300
Հիւմերդ	1,200	Թուլեսոս	2,800
Ձիսս	2,300	Ռասնդս	3,600
Ջերս	2,000	Սեսոսոս	1600
Ջոֆիս	2,200	Ջեսպա	3,000
Լեռ	2,000	Ջերս	4100

Գնդերս չոգենաւը, նաւապետ Թրքոր, ընդհանուր վաճառքով Հալէն ասա հատած պարսած և Օտեսա ուղղեսած է։

Թուլեսոս չոգենաւը, նաւապետ Մօնոս, ընդհանուր վաճառքով Հալէն մեկնած է Յունիս 31ին և ամսոյս 14ին ասա կրպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կը ընծայուի

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԷՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Ֆիւշիւք Միւլէթ
514 Խան Գալաթիա

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊԻԻՏԱՐԲԷՍԹԻ
ՀԱՆԴԵՐՁ ԳԻՇԱԿՈՒՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լօյէն Բաբաբօր
» լիազօր գործակալ. Մ. Նազարէթ Եագրճեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Աւելորդ կը համարինք ցուցնել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց ապր անձանց իրր նուիրական պարտականութիւն մէջ տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ներքինեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զաւակունքը աղքատութեան սոսկալի հիրաններէն հեռի պահելու համար ուստի ոգով հասարակական լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւոր առաւելութիւնն որ մէն մի տարի Պիւտաբէսթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեսի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։

Ամեն լեզուէ յայտարարութիւնք մրի կը տրուին։

Օրդ.—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 1/2 ոսկի տալով 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իւր ընտանեաց։ Եւն. Եւն։

Փափաքողք ազատ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւն ստանալ Եւրոպոյ մեծ դրամատուններէն։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՑԷԻ
ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ՅՈՒՅԱԿԸ
1887 Յունվար 1 Հինգշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Յունվար 31

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղերքէն կոմուրջ ելնող շոգենաւոց երթեւեկութեան ժամերը

Ժ. Ա. — Թ.
2 — Ր. և Ա. Գալ. Եկեղեմ Մեզարպ. Պեյ. Թարապիա Եկեղեցի (Եկեղեցիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 32
2 45 Եկեղ. Պեն. Մրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկ. (Պեկէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
3 30 Եկեղեմ. Մեզարպ. Պեյ. Թար. Եկեղ. Պեն. Մրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկէք (Պեկ. պիտի հաղորդակցի) 18
4 45 Եկ. Մեզ. Պեյ. Թար. Եկեղ. Պեն. Մրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկ. Ար. Գուրուչ. Օրթ. Պեշ. 34
6 — Ա. Գալաթ. Եկեղեմ. Մեզ. Պեյ. Թար. Եկեղ. Պեն. Մրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկէք Արնավ. Գուրչ. Օրթ. Պեշիք. 28
7 — Եկեղեմ. Մեզարպ. Պեյրիք. Թարապ. Պեյդոզ Բաշապ. Եկեղ. Մրկ. Գանլըճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ Արնավ. Զենկ. Պեյլեր Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իսակ. 25
8 15 Ա. և Ր. Գալ. Եկեղեմ. Մեզարպ. Պեյ. Թարապ. Եկեղ. Մրկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեկ. Ա. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Պեթեթիա պիտի հանդիպի) 32
10 — Մեզարպ. Պեյ. Թարապ. Եկեղ. Մրկ. Ր. Հիսար Արնավ. Օրթաք. Պեշ. 21

Ուրիավոտպէնդիկ կոմուրջ ելնող շոգենաւոց ժամերը

2 15 Պեկէք Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 19
2 50 Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գապ. 25
3 20 Պեկ. Արնվ. Գուր. Օրթ. Պեշիք. 28
3 55 Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. Գապ. 19
4 35 Պեկէք Արն. Գուր. Օրթ. Պեշ. Գապ. 22
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 22
11 15 Պեկէքէն ուղղակի կամուրջ 25

Ասիական եղեռերէն կոմուրջ ելնող շոգենաւոց ժամերը

2 — Վանիք. Զենկ. Պեյլ. Գուզ. Գապ. 34
2 45 Պեյդոզ Բաշպ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
2 50 Գանտ. Վանիք. Զենկ. Պեյ. Գուզկ. 21
3 45 Պեզ. Թար. Պեյդ. Բաշապ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 17
4 — Գանտիլ. Վանիք. Զենկ. Պեյլ. Գուզկ. Պեշիք. 23
4 40 Գանտ. Վանիք. Զենկ. Պեյլ. Գուզկ. Պեշիքթաշ 21
5 — Պեյդ. Բաշպ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զենկ. Պեյլ. Գուզ. Պեշիք. 6
8 45 Պեյրիք. Թարապ. Պեյդ. Բաշապ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Զենկեյ. Պեյլեր. Գուզկ. Իսակիբտար (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մաշ.) 19
10 30 Գանտիլլիէն ուղղակի Զենկեյքէյ 23
11 15 Գուզկուսնուչէն ուղղակի կամուրջ (Բացի ուրբաթէ 28

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղերքէն կոմուրջ ելնող շոգենաւոց երթեւեկութեան ժամերը

3 — Պեշիք. Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պեկէք Ր. Հիսար Մրկ. Եկեղ. Թար. Պեյ. Մեզ. Եկեղեմ. 34
4 — Գապաթ. Իսակ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Զենկեյ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Մրկ. Եկեղ. Բաշապ. Պեյ. Թարապ. Պեյ. Մեզ. Եկեղեմ. 25
4 15 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեկէք Ր. Հիսար Մրկ. Եկեղ. Թար. Պեյ. Մեզ. Եկեղեմ. Ր. և Ա. Գալաթ 28
5 30 Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեկէք. Ր. Հիսար Գալաթ. Մրկ. Աթեն. Եկեղ. Պեյդ. Թարապ. Պեյրիք. Մեզարպ. Եկեղեմ. և Գալաթաղեր 32
6 45 Իսակ. Պեշիք. Գուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Զենկ. Արնավ. Գանտիլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլըճ. Մրկ. Եկեղ. Թարապ. Պեյ. 19
8 30 Պեշիք. Օրթ. Արնավ. Պեկ. Ր. Հիսար Մրկ. Եկեղ. Թարապ. Մեզարպ. Պեյ. 21
10 30 Ր. Հիսար Պոյաճ. Մրկ. Աթեն. Եկեղեցի, Թարապիա, Պեյլի Մեզարպ. Եկեղեմ. 18
11 10 Եկեղ. Թարապ. Պեյրիք. Մեզարպ. Եկեղեմ. 32
11 40 Պեկ. Ր. Հիսար Պոյաճ. Մրկ. Աթեն. Եկեղ. 22

Կոմուրջէն Ուրիավոտպէնդիկ ելնող շոգենաւոց ժամերը

3 20 Ուղղակի Արնավուտքեր 19
4 — Ուղղակի Պեկէք 22

10 — Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեկ. Ր. Հիսար (Վոսֆոր ելնող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
10 35 Պեշիք. Օրթ. Գուրչ. Արնավ. Պեկէք 25
11 10 Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պեկ. Ր. Հիսար Պոյաճ. (Գապաթիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 19
11 40 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պեկ. 21
12 5 Պեշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. 25

Կոմուրջէն Ուրիավոտ ելնող երթեւեկութեան ժամերը

3 25 Ուղղակի Գանտիլի 23
3 30 Իսակ. Գուզկ. Պեյլ. Զենկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Բ. գանտիլ Պեյդ. (ուրբաթ օրերը Ր. Բ. մաշ.) 6
4 5 Ուղղակի Գանտիլի 21
9 35 Պեշիքթաշ, Գուզկուսնուչ. Պեյլեր. Զենկ. Վանիք. Գանտիլ. (Գանտիլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 18
10 15 Գանտիլի Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշապ. Պեյդ. Թար. Մեզ. Գալ. 17
10 40 Իսակ. Գուզկ. (բոսֆորաքեր) 22
10 55 Պեշիք. Գուզկ. Պեյլեր. Զենկեյ. Վանիք. Գանտիլի Պեկէք (Գանտիլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 18
11 25 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաշապ. Պեյդ. 23
11 45 Գապ. Գուզ. Պեյլ. Զենկ. Վանիք. 24

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իսկիւտարէն	Կոմուրջէն	Կոմուրջէն	Իսկիւտար
— —	6 5	— —	7 5
— —	6 35 Պեշիք	— —	8 15 Պեշիք
— —	7 5	— —	8 45
— —	8 15 Պեշիք	— —	9 15 Պեշիք
2 —	9 —	2 20	9 50
2 30	9 30 Պեշիք	2 35 Պեշիք	10 15 Պեշիք
3 —	9 45	3 20	10 40 Գզ.
3 35	10 20 Պեշիք	4 —	11 —
3 45 Ֆերպօթ	10 40	4 35 Պեշիք	11 25
4 15	11 — Գզ.	5 20	11 50
4 50	11 25	5 50	12 5
5 — Ֆերպօթ	11 40	6 15 Պեշիք.	12 5 Գզ.
5 15 Վոսֆոր	12 5		
5 35 Պեշիք			

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն	Կոմուրջէն	Կոմուրջէն	Իսկիւտար
— —	6 35 Պեշիք	— —	7 5
2 30	7 5	— —	8 15 Պեշիք
3 —	8 15 Պեշիք	2 25 Պեշիք	9 —
3 30	8 45	2 50	9 35 Պեշիք
3 45 Ֆերպօթ	9 30 Պեշիք	3 25	10 —
4 —	9 55	3 55	10 30 Պեշիք
4 45	10 30 Պեշիք	4 35 Պեշիք	11 —
5 — Ֆերպօթ	11 —	5 20	11 20
5 15 Վոսֆոր	11 20	6 5 Պեշիք	11 40
6 35 Պեշիք	11 35	6 30	12 5
5	12 5		

* Այս երթեւեկութիւնք չրեց ասնեբուն եւ ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուին։

ՀԱՐԻՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ ԻՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 30 Հարեմէն Սալամաղ (բաց ի կիրակի օրերէն)
5 — » » (կիրակի օրը ժ. 5 30ին)
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրը ժ. 10 45ին)
3 15 կամուրջէն Հարեմ Սալամաղ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 30 կամուրջէն Հարեմ ասեան Սալամաղ (կիր. ժ. 5)
10 15 կամուրջէն Հարեմ ասեան Սալամաղ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 կամուրջէն Հարեմ ասեան Սալամաղ (կիրակի օրը ժ. 10 30ին).

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ՍԻՐԻՒՃԱ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՂԱԹԱՆԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 — Իսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — » Գապաթաշ
4 15 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
5 45 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
11 15 Գապաթաշէն Իսկիւտար

* Այս երթեւեկութիւնք կիրակի օրը ժ. 6 ին

Դաս. — Օգը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։